

DARBININKAS

Vol. LXXXV, Nr. 10
Kovas - March 10, 2000 Penktadienis-Friday

PERIODICALS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Kaina
\$ 1.00

LIETUVOJE
ir apie
LIETUVĄ

- Šiuo metu apie 36 % Lietuvos ūkininkų turi pradinį išsilavinimą, 29 % - pagrindinį, 31 % - specialųjį arba vidurinį ir tik 4 % - aukštąjį. 53 aukštesniosios žemės ūkio ir žemės ūkio mokyklose kasmet mokosi daugiau kaip 24,000 studentų ir mokinių. Jose rengiama daugiau kaip 50 įvairių specialybių ir specializacijų kvalifikuotų darbininkų bei specialistų žemės ūkio gamybai ir ji aptarnaujančioms šakoms. Šios mokyklos tapo ir suaugusių kaimo žmonių profesinio mokymo bei kultūrinio tobulinimo centrais.

- Vilniuje pristatyta Lietuvos ūkio naujovė - Utenos pramoninis parkas. Jo teritorijoje yra investuotojams parengtų žemės sklypų su komunikacijomis. Šiame Utenos parke įsikūrusios bendrovės "Utenos trikotažas", "Utenos mėsa", "Utenos pienas", "Utenos alus", "Utenos šilumos tinklai". Taip pat čia įsikūrę plastmasinių dirbinių bendrovė "Umaras" bei Utenos malūnas, pernai šios bendrovės investavo beveik 4 mln. litų, sukūrė naują darbo vietų. Industrinių parkų projektą inicijavo Lietuvos ekonominės plėtros agentūra, kuriai vadovauja Vytas E.Gruodis. Jis tikisi, kad industriniai parkai padės pritraukti vietas bei užsienio investicijų. Antrą tokią parką Lietuvoje kuria Kaišiadorių savivaldybė.

- Lietuvos Vyriausybė išgirdo nuolatinis Lietuvos oro uostų prašymus ir nuo balandžio 1 d. nebebus taikomas akcizo mokesčio aviaciniams degalams. Lig šiol Lietuvos oro uostuose parduodami degalai buvo brangesni Europoje. Tai labiausiai kenkė tarptautiniams Kauno oro uostui, kuriame prieš kelerius metus buvo didžiausia krovinių apyvarta Baltijos valstybėse. Akcizo lengvatomis iki šiol naudojo tik Lietuvos orlaiviai. Užsienio šalių krovininiai lėktuvai Lietuvoje pirkdavo tik minimą degalų kiekį.

- Bendrovė "Panevėžio aviacija" buvusiose sovietinės aviacijos dirbtuvėse "Skaistakalnyje" jau 5 metus remontuoja A-2 lėktuvus. Per tą laiką naujam gyvenimui prikelta apie 60 lėktuvų. Panevėžyje savo An-2 remontuoja latviai. Čia suremontuoti lėktuvai skraido ir Baltarusijoje, Estijoje, ir Indonezijoje. Pasirašyta sutartis su Lenkijos Ogdronic miesto agrofirma, kuri turi 100 tokio tipo lėktuvų. An-2 orlaivio remontas kainuoja nuo 25 iki 40 tūkstančių litų.

- Jurbarko rajone Klausučiuose gyvenanti Pavalkių šeima vietoj tradicinės augalinių kystės ir gyvulininkystės, nešančios Lietuvoje vien nuostolius, užsiima braškių auginimu. Šiam verslui, beje, reikia daugiau darbo, tačiau ir pajamos didesnės. Iš vieno hektaro braškių plantacijos Pavalkių šeima gauna 8 tonas braškių. Kauno turguje braškės parduodamos po 3 - 4 litus už kilogramą.

LIETUVIŲ MALDININKŲ KELIONĖ Į AMŽINĄJĄ MIESTĄ

Apie 2000 maldininkų iš Lietuvos dalyvavo iškilmingose šv. Mišiose Vatikane ir susitiko su Šventuoju Tėvu Jonu Pauliumi II. Į Vatikaną buvo nuvykę ir šeši Lietuvos vyskupai bei išeivijos vyskupas Paulius Baltakis. Jį lydėjo 26 JAV ir Kanados lietuviai, tarp jų ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkas Vytautas Kamantas bei Šventąjį Raštą į lietuvių kalbą išvertęs kunigas prelatas Antanas Rubšys. Kovo 3 d. Romoje sulaukta ir Lietuvos Prezidento Valdo Adamkaus. Lietuva yra viena iš septynių valsty-

bių - tarp jų Slovakija, Austrija, Meksika, Urugvajus, Vengrija ir Lenkija - kurioms suteikta teisė švęsti tautinį jubiliejų viduramžių piligrimų mieste kartu su 3.5 tūkst. Šventojo Kapo Jeruzalėje ordino narių. Vyriausiasis šio Ordino magistras kardinolas Carlo Fumo kovo 4 d. rytą per šv. Kazimiero - Lietuvos globėjo - šventę - kovo 4-ąją - aukojo šv. Mišias šv. Petro bazilikoje. Vasario 1 d. Vilniaus vyskupas Jonas Boruta, kiti vyskupai ir kunigai aukojo šv. Mišias šv. Jono Laterano bazilikoje.

Lietuvos aidas

LIETUVOS PILIEČIAMS KEIČIAMAS VIZŲ REŽIMAS VENGRIJOJE

Lietuvos piliečiams Vengrijoje be vizų planuojama leisti būti 90 dienų vietoj dabartinio 30 dienų laikotarpio. Tokia pati teisė suteikiama ir vengrams, kurie į Lietuvą atvyksta be vizų. Be vizų lietuviai gali vykti į 38 valstybes. Nuo balandžio pradžios vizų nereikės ir vykstant į Japoniją.

Lietuvos aidas

POPIEŽIAUS JONO PAULIAUS II KALBA LIETUVIAMS 2000 m. KOVO 4 d.

Mieli Broliai ir
Sesės Lietuviai!

1. Sveiki atvykę į "Šventojo Petro namus", jūsų jubiliejinės maldos kelionės tikslą! Beveik kiekvieną savaitę, bendrosiose Audiencijose, turiu progą pasveikinti tikinčiųjų grupes, atvykstančias iš Lietuvos. Šiandien čia jūsų yra gausu, nes atstovaujate visą savo Tautą. Sveikinu Kauno Arkivyskupą, Vyskupų Konferencijos Pirmininką Sigitą Tamkevičių, ir jam dėkoju už šiltus žodžius, kuriuos man išsakė jūsų vardu. Taipogi sveikinu Vilniaus Arkivyskupą ir visus čia esančius Vyskopus, turėdamas mintyje ir nuoširdžiausius linkėjimus Garbingajam Kardinolui Vincentui Sladkevičiui, kurį sulaukė namuose nestipri sveikata. Taip pat sveikinu kunigus, vienuolius ir vienuoles bei visus jus čia esančius.

Mano mintys savaime grįžta į 1993 metų rugsėjį įvykusią mano ganytojišką kelionę į jūsų mylimą šalį; taip pat į 1987 metais Vatikano Bazilikoje kartu su gausiai susirinkusiais visos Europos vyskupais švęstą "krikšto" šešių šimtų metų sukaktį.

Lietuva buvo paskutinė Baltijos šalis tapusi krikščioniška ir vienintelė išliko ištikima katalikų bendrijai liuteroniškos reformacijos laikotarpiu.

Dėkokime Dievui už lietuvių tautos ištikimybę Bažnyčiai ir Šventojo Petro Įpėdiniui, taip pat už tikėjimą, kurį liudijo daug vyskupų, kunigų, vienuolių ir tikinčiųjų, dažnai iki pat kankinystės, ypatingai per

penkiasdešimt tragiškų komunistinės okupacijos ir persekiojimo metų.

2. Šiandien, atgavusi savo pilietinę ir tikėjimo laisvę, Lietuva sugrįžo į savo vietą europinės šeimos tarpe. Laisvė yra įpareigojanti: mieli lietuviai, jūsų Tauta, su savo kultūriniu paveldu, paženklinu verte kančių, išgyventų dėl didvyriškos ištikimybės krikščioniškam pašaukimui, turi įnešti savo indėlį dėl dvasinio Europos atsinaujinimo ir susitaikymo tarp tautų. Šventasis Kazimieras, jūsų Globėjas, kurio dieną švenčiame būtent šiandien, dėjo didelės pastangos dėl vienybės Kristaus ir Evangelijos vardan. Jo pavyzdys jums tešviečia ir jus teveda. Tegul praeities liudijimas jums būna akstinas naujoms pastangoms dėl evangelizacijos.

Trečiojo tūkstantmečio aušroje krikščionys su nauja jėga girdi savo širdyse aidinčius Apaštalo Pauliaus žodžius: "Caritas Christi urget nos - Kristaus meilė mus ragina" (2 Kor 5, 14). Iš tiesų, šiandienos žmogui labiau nei bet kada reikia Evangelijos, kad jis galėtų eiti tiesos, laisvės, teisingumo ir taikos keliais. Visų pirma jam jos reikia tam, kad pažintų Dievą ir save patį, kad puoselėtų savo paties kilnumo suvokimą ir pagarbą gyvybei, atpirtai Kristaus kančia.

3. Iš širdies linkiu, kad ši jubiliejinė maldos kelionė į Romą jūsų bendruomenes labiau atvertų Bažnyčios visuotinumui plotmei. Apaštalų ir kankinių atminimo vietų aplankymas,

Popiežius Jonas Paulius II

susitikimas su Petro Įpėdiniu, malda, kelta į Dievą kartu su gausia tikinčiųjų iš visų pasaulio žemynų, tegul jus skatina, brangieji, mylėti Bažnyčią ir jai tarnauti. Dėkite pastangų pagilinti Antrojo Vatikano Susirinkimo pažinimą tam, kad galėtumėte perteikti jo mokymus į konkrečias bažnytinio ir visuomeninio gyvenimo aplinkybes, pradedant nuo jūsų šeimų ir nuo jūsų parapijų. Gaillestingumas ir atleidimas, meilė mažiems ir vargšams, dosni ir kilniaširdė tarnystė tegul būna jūsų išskiriamieji ženklai, ir tegul iškalbingai byloja, jog esate broliška vienuma Kristuje.

Kristus, kuris yra tas pats vakar, šiandien ir rytoj, tegul jus lydi ir teveda jūsų žingsnius. Kristus yra su jumis. Tegul niekada jūsų neapleidžia šitas paguodžiantis tikrumas. Būkite drąsūs skelbėjai ir džiaugsmingi savo gyvo buvimo pasaulyje liudininkai!

Popiežius meldžiasi už jus ir su nuoširdžia meile visus jus laimina.

BNS

LIETUVAI LEISTA EKSPORTUOTI GYVULIUS

Europos Sąjungos (ES) komisija nusprendė leisti iš Lietuvos eksportuoti gyvulius - jaučius, kiaules, arklius, avis, ožkas. Iki šiol tokie leidimai buvo duodami eksportuoti tik gyvus arklius. ES komisijos sprendimą nulėmė Lietuvoje gerai atliekama gyvulių veterinarinė priežiūra. Šiuo metu veterinarijos specialistų pastangomis Lietuvoje likviduotos gyvulių ligos. Iš Lietuvos leista eksportuoti ir mėsą bei jos gaminius. Tačiau tai galės daryti tik tos įmonės, kurios turi ES veterinarinius kokybės pažymėjimus. Kol kas tokį dokumentą turi tik viena firma, išvežanti žvėrieną.

Lietuvos aidas

MIELI TAUTIEČIAI,

Sveikinu Jus su LIETUVOS VALSTYBĖS ATKŪRIMO 10-osiomis metinėmis. 1990 m. kovo 11-oji mums vėl grąžino nepriklausomą Lietuvą, dvasinį atgimimą, saugios ir klestinčios Tėvynės viltį.

Lietuvos Sąjūdžiui pakvietus, jau dešimt metų kuriame ir stipriname valstybę kaip savo namus. Jūsų pasiryžimas, pasiaukojimas ir parama savo tautai buvo neatskiriama Lietuvos laisvės kelio dalis. Tardamas Jums nuoširdų padėkos žodį tvirtai tikiu, kad Lietuva ir ateityje jaus Jūsų tvirtą palaikymą. Atgimimo stebuklas tebevyksta.

Nuoširdžiai Jūsų,

Stasys Sakalauskas

Stasys Sakalauskas
Lietuvos Respublikos
Nepaprastasis ir Įgaliotasis Ambasadorius
Jungtinėse Amerikos Valstijose ir Meksikoje

MAŽIEJI ŽUDIKAI JAV IR VOKIETIJOJE KELIA SIAUBĄ

Pastarosiomis dienomis pasaulį sukrėtė dar dvi tragedijos, kurių kaltininkai - žudikais tapę amerikiečiai vaikai arba paaugliai.

Vasario 29 d. rytą Michigano valstijos Mount Moris mieste pradinėje mokykloje šešiametis pirmokas nušovė savo klasės draugę. Kulka 6 metų Kaylai Rolland pataikė į kaklą. Po pusvalandžio mergaitė mirė.

Tuo tarpu Vokietijoje amerikiečiai paaugliai vasario 27 d., nuo pėsčiųjų tilto į greitkeliu di-

džiuiliu greičiu lekiančius automobilius mėtę futbolo kamuolio dydžio akmenis, nužudė dvi automobilius vairavusias moteris.

14, 17 ir 18 metų JAV karinės bazės darbuotojų sūnams buvo pateikti kaltinimai žmogžudyste.

JAV pastarosiomis dienomis paskelbtais duomenimis, nuo 1985 iki 1997 metų kalėjimuose nepilnamečių nusikaltėlių padaugėjo daugiau negu dvigubai.

AP

PAMINĖTOS ALEKSANDRO STULGINSKIO METINĖS

Vasario 26 d., Kaltinėnuose (Tauragės apskr.) įvyko Aleksandro Stulginskio, Steigiamojo Seimo Pirmininko, minėjimo iškilms. Tai vienas iš pirmųjų viešų renginių, patvirtintų Steigiamojo Seimo pirmojo posėdžio ir Gegužės 15-osios deklaracijos 80-mečio sukakties minėjimo komisijos, prie Kaltinėnų seniūnijos, kur Aleksandro Stulginskio garbei atidengta paminklinė lenta.

* * *

Aleksandras Stulginskis gimė 1885 m. vasario 26 d. Raseinių apskrityje, Kaltinėnų alščiūje, Kutalių kaime. Mokėsi Kaltinėnų liaudies mokykloje. 1904 m. baigė keturias Liepojos (Latvija) gimnazijos klases, 1908 m. Žemaičių kunigų seminariją Kaune. Metus tobulinosi Innsbruko (Austrija) univer-

Aleksandras Stulginskis

siteto Teologijos filosofijos fakultete. Atsisakė išventinimo į kunigus. 1913 m. baigė Halės (Vokietija) universiteto žemės ūkio institutą. (nukelta į 4 psl.)

Lietuvą pasiekė skaudi žinia apie ilgamečio lietuvių ir krikščionybės puoselėtojo kunigo Kazimiero Pugevičiaus mirtį.

Netekome aktyvaus visuomenininko, kuris išeivijoje ilgus dešimtmečius skleidė tiesos ir meilės žodį, sąžiningai dirbo religinės šalpos organizacijose, buvo žinomas Lietuvių Katalikų Bažnyčios kronikos vertėjas į anglų kalbą.

Ne viena išeivijos lietuvių karta brendo globojama šio Baltimorės lietuvių parapijos kunigo dvasingo žodžio.

Ne vienas žmogus Lietuvoje prisimena velionį kaip šviesiausią asmenybę, palaikiusią rezistencijos okupuotoje tėvynėje siekius, buvusių tikrosios tarnystės žmonėms ir tiesai pavyzdžiu. Atgimusi Lietuva ne sykį buvo dėkinga velioniui už socialinę paramą atsikuriančios šalies žmonėms.

Nuoširdžiai užjaučiu velionio artimuosius, visus, kuriuos skaudi žinia apie Kazimiero Pugevičiaus iškeliavimą Anapilin nuliūdino ir prislėgė.

Tebūnie jam lengva Baltimorės žemė, telydi jo vardą šviesus tautiečių bei tėvynainių atminimas.

Valdas Adamkus

VALDAS ADAMKUS
LIETUVOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

1999 METAIS PASAULYJE 52 ŽURNALISTAI ŽUVO, EIDAMI TARNYBINES PAREIGAS

1999 metais visame pasaulyje 52 žurnalistai žuvo, eidami tarnybines pareigas. Šiuos duomenis pateikia organizacija "Internationale Medienhilfe", reguliariai skelbianti patikrintą tokio pobūdžio medžiagą. Palyginti su ankstesniais metais, šios liūdno statistikos duomenys smarkiai padidėjo: 1998 metais žuvo 36 žurnalistai.

Pavojingiausios šiuo požiūriu yra Jugoslavija, Siera Leonė, Rusija ir Kolumbija. Taip pat yra nemažai šalių, kur, organizacijos nuomone, žurnalistams darbe iškyla daug kliūčių. Prie

šių šalių priskiriama Etiopija, Birma, Kinija, Sirija ir Baltarusija.

Laisvai ir nepriklausomai, organizacijos nuomone, žurnalistai gali dirbti tik 40 šalių. Remiantis "Internationale Medienhilfe" duomenimis, Dominikos Respublikoje, Indonezijoje, Libane, Pakistane, Peru ir Ukrainoje pernai žuvo po 1 žurnalistą, Indijoje, Rytų Timore, Šri Lankoje, Turkijoje - po 2, Nigerijoje - 4, Kolumbijoje - 6, Rusijoje - 8, Jugoslavijoje ir Siera Leonėje - po 10 žurnalistų.

BNS

Atsargiai su labdaros organizacijų prašymais!

Tai jokiū būdu netaikoma lietuviškai labdarai, nes ji neapgaudinėja ir prašo tik būtiniausiems lietuvių išlaikymo, ar kurios kitos žmogui svarbios pagalbos reikalams. Tad remkime ją, duokime jai, kiek galime!

Čia norime perspėti apie labdaros prašymus, kuriuos mes kiekvienas dešimtimis gauname iš įvairiausių šio krašto organizacijų ir kurie, pirmu žvilgsniu, atrodo tikrai remtini. Daugelis mūsų jas remiame, kad ir mažomis sumelėmis. Bet, vadovaujantis patarimais amerikiečiams, reiktų ir mums būti atsargesniais ir ir pasitikrinti, kam aukojame. Daugumas paprastai nesirenka labdaros organizacijos, o aukoja tiems, kurie atsiunčia prašymus. O čia jau reikia būti atsargiems, nes pasitaiko daug apgavysčių, daromų labdaros vardu, ypač švenčių metu. Amerikiečių šeimos aukos labdarai vidurkis yra maždaug 1,075 doleriai, t.y. apie 2% šeimos metinių pajamų. Iš tų pinigų maždaug 40% būna aukojama gruodžio mėnesį. Labdaringas organizacijos, prieš aukojant, reikia patikrinti. Tai galima padaryti su kompiuterio pagalba internete: ar organizacija, kuriai aukojame, yra legali. Bet, deja, ir čia negalime pasitikėti, nes internetu naudojasi ir apgavikai.

Organizacijas galima pasitikrinti: www.guidestar.org. Šiame tinklalapyje galite ne tik ieškoti patikimos organizacijos, bet ir patikrinti jos finansinę

būklę, pažiūrėti, kur dedami suaukoti pinigai. Taip pat galima pasitikrinti ir per The National Charities Information Bureau (www.give.org) ir Philanthropic Advisory Service of the Better Bureau (www.bbb.org). Keletas kitų patarimų:

1. *Žinokite, su kuo turite reikalą.* Yra labdaros organizacijų su žinomais vardais, pvz., Children International, arba Children Incorporated, the Multiple Sclerosis Foundation ir The Multiple Sclerosis Association of America. Jos yra legalios labdaros organizacijos pagal Better Business Bureau sąrašą. Bet yra apgavikų, kurie sukuria panašius vardus turinčias organizacijas, tikėdamiesi, kad žmonės to nepastebės, ir, aišku, daug kas nepasitebi ir aukoja, tuo būdu išnaudodami žmonių gerumą.

2. *Jei kas jums skambina telefonu ir prašo aukos, sužinokite aiškiai, kas skambina.* Klauskite skambintojo, ar jis yra savanoris, organizacijos narys, ar apmokamas tarnautojas - aukų rinkėjas. Daug valstijų reikalauja, kad tokie skambintojai pasisakytų kas jie esą, to prašomi, ir kad pasakytų, koks procentas aukų eina labdarai. Jei jūs remiate kokią labdarinę organizaciją, tai galite padaryti tiesiogiai, o ne per apmokamą rinkimo įmonę. Taip labdaros organizacijai tektų daugiau jūsų aukos.

3. *Sužinokite, kam jūsų auka*

bus naudojama. Kai kurios labdaros organizacijos išsiuntinėja 100,000 prašymų, tikėdamosi atkreipti dėmesį, sakysim, kokio 1000-čio pirmą kartą aukojančiųjų. Jų aukos padengs prašymų išsiuntinėjimo išlaidas, tai ir viskas. Bet tos organizacijos tikisi, kad joms aukos ateis, kai jie į tuos aukotojus kreipsis ateityje, kada persiuntimas kainuos jau mažiau ir daugiau jūsų aukotų pinigų liks labdaringos organizacijos tikslams.

4. *Patikrinkite, ar labdarinė organizacija tinkamai naudoja surinktą labdarą.* Ekspertai sako, kad labdaros organizacija atlieka gerą darbą, jei 2/3 gautų pinigų yra skiriama labdaros tikslams, o ne išleidžiama administracijai. Tai galite patikrinti kompiuteriu, arba kreipdamiesi į labdaros organizaciją ir prašydami raštiško pranešimo, kaip yra paskirstomi tos organizacijos pinigai. Kiekviena legali organizacija, kuri nori jūsų aukos, atsiųs jums tokį pranešimą.

5. *Jei aukojate nekilnojamą turtą, žinokite, ką gavėjas su juo daro.* Kai kurios labdaros organizacijos dovanotus daiktus puikiai panaudoja, kitos padaro sutartis su pelno siekiančiomis bendrovėmis - kaip elgtis su dovanotais senais automobiliais ar įvairia įranga. Jūs galite dovaną nusirašyti nuo mokesčių, bet labdaros organizacija gauna tik mažą dalelę už jūsų aukotą daiktą pinigų. Ieškokite tokios labdaringos organizacijos, kuriai reikia jūsų aukojamų daiktų ir kuri turėtų kuo daugiausia naudoti iš jūsų paaukoto daikto.

6. *Būkite atsargūs su perdėtu jausmingais prašymais,* kurie gal jums ašarą išspaus ir neapgalvotai atvers jūsų pinigine.

7. *Gaukite prašymą raštu.* Aukos šiame kompiuteriu ir aukštos technikos amžiuje gali būti padarytos vienu mygtuko paspaudimu, bet, atsargos dėlei, turėkite raštišką įrodymą. Atminkite, kad aukšta technika naudojasi ir įvairiausi pelnagaudžiai, sukčiai. Iš labdaros organizacijos prašykite, kad atsiųstų finansinį pranešimą, kuriame būtų ir "Form 990". Pagal įstatymus, iš labdaros organizacijos nėra reikalaujama siųsti jums tuos pranešimus, bet organizacija, kuri nori jūsų aukos, ji jums atsiųs. Organizacija, kuri nori nuslėpti finansinę informaciją nuo savo aukotojų, yra įtartina.

8. *Atminkite, kad pasižadėjimas aukoti nėra tas pat, kas auka (donation).* Ištesėkite savo žodį, jei labdaros organizacija yra to verta. Bet, jei pasižadėjote ir vėliau sužinojote, kad organizacija kelia jums įtarimų, nėra jokio reikalo išpildyti savo pažadą.

9. *Neišsigąskite apgavikų ar tų labdarinių organizacijų, kurios aukas iššvaisto.* Aukokite savo pasirinktoms, legalioms organizacijoms, nes dvasinis pasitenkinimas atliktu geru darbu yra jūsų didžiausias užmokestis. Žinoma, būkite atsargūs ir venkite suktų žmonių, bet tegu jie nesulaiko nuo noro aukoti, nes jūsų doleriai, paaukoti labdarai, ypač lietuviškai spaudai ir lietuviškos organizacijoms, yra labai svarbūs.

JAV LB Krašto valdybos Socialinių reikalų taryba

Parengė B. Jasaitienė ir A. Šmulskienė

Naudotasi "Chicago Tribune" medžiaga (1999.12.22)

Skurdas Karaliaučius

R. Šuikos nuotr.

NEW JERSEY NEW JERSEY NEW JERSEY NEW JERSEY
SENTRY REALTY, INC. 33 E. Railroad Ave., Jamesburg, NJ 08831. Tel.: (732) 521-1611. FAX 732-521-0034. Jei norite pirkti namą, žemės plotą, komercinį pastatą ar nuomotį namą puikioje Centrinėje New Jersey dalyje, maloniai kviečiame kreiptis į NJ Licensed Real Estate agentę ZINERĄ A. MACYS (kalba lietuviškai). Namų tel.: (732) 521-5556 arba (732) 521-1916. Centrinė New Jersey dalis yra puiki vieta gyventi tiek jaunuoms šeimoms, tiek pensininkams. Geros mokyklos. Patogus susisiektis su prekybos centrais ir darbais. Gerai žinomos pensininkų namų bendruomenės.

GALCHUS & GORDON, advokatai, patarnauja sekančiuose teisiniuose reikaluose: nelaimingi atsitikimai, nekilnojamas turtas, imigracija, DWI and all criminal. Virš 20 metų patirtis. Parūpinamas lietuvių k. vertėjas. Konsultacija nemokamai. Galchus & Gordon, 39-07 Bell Blvd., Bayside, NY 11361. Tel.: 718 229-2628.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose reikaluose, kurie liečia testamentą paruošimą ir jo vykdymą, o taip pat nekilnojamo turto pirkimą ar pardavimą bei įvairius reikalus, susijusius su mokesčių (tax) mokėjimu. Advokatas dirba Connecticut valstijoje ir kalba lietuviškai. 134 West St., Simsbury, CT 06070. E-mail: sigecycle@aol.com Tel.: 860 651-0261. Fax 860 651-8376.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZAS ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoje vietoje - OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, NY. Tel. 847-2323 (namų tel. 847-4477). Įstaigą kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. - 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368. Tel. 779-5156.

LAISVĖS ŽIBURIO radijas girdimas sekmadieniais 9 val. ryto iš KDM stoties 1380 AM. Romas Kežys, 217-25 54th Ave., Bayside, NY 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428-4552. Fax 718 423-3979.

Atsakymai į dažniausius klausimus apie "Windows 2000"

"Microsoft" vasario 17 d. itin pompastiškai pristatė savo naujausią produktą - "Windows 2000". Tai galingiausia ir sudėtingiausia operacinė sistema, kokią "Microsoft" yra sukūrusi. Tačiau ji skirta ne kiekvienam. Toliau - kai kurie klausimai ir atsakymai apie "Windows 2000".

Kas yra "Windows 2000"?
"Windows 2000" yra naujausia "Microsoft" operacinė sistema, skirta galingiems staliniais kompiuteriams bei dar didesniems kompiuteriams, vadinamiems tarnybiniams stotims, kuriuose įrengiamos duomenų bazės, elektroninio pašto sistemos ir pasaulinio tinklo svetainės. Ši sistema yra "Windows NT 4.0" ipėdinė.

Kam ji skirta?
"Windows 2000" sukurta darbui - įmonėms bei tiems varotojams, turintiems didelius

kompiuterių tinklus.

Ar galima naudotis "Windows 2000" namuose?

Atskiri asmenys ir namų varotojai gali įsigyti ir instaliuoti "Windows 2000" savo stalo arba nešiojamame kompiuteryje. Tačiau "Microsoft" tokiems varotojams rekomenduoja naudotis "Windows 98" ir būsimą jos ipėdinę "Windows Millennium Edition", kuri bus išleista šiais metais.

Kokios "Windows 2000" funkcijos?

Kuo ji skiriasi nuo "NT 4.0"? "Microsoft" giria tokius "Windows 2000" privalumus, kaip didesnis stabilumas ir patikimumas (kurių dėka kompiuteris rečiau išeis iš rikiuotės); patogios naudoti programinės priemonės tinklų tvarkytojams, skirtos kompiuterių sistemoms aptarnauti; didesnis integrumas su kitomis didelėmis pro-

graminės įrangos programomis, pavyzdžiui duomenų bazėmis; taip pat taupesnis energijos naudojimas nešiojamuose kompiuteriuose.

Kiek ji kainuoja?

"Windows 2000" variantas, skirtas stalo kompiuteriui, JAV kainuoja 149 dolerius, o tarnybiniams stotims skirtą variantą kainos prasideda nuo 599 dolerių. Be to, "Microsoft" siūlo atskirus šios programinės įrangos variantus didesniems tarnybiniams stotims, talpinančioms didžiules duomenų bazes, reikalingas elektroninės prekybos tinklalapiams bei interneto paslaugas teikiančioms bendrovėms.

Ar ši sistema turi konkurenčių?

Taip. "Windows 2000" susidurs su nuožmia kitų operacinių sistemų konkurencija - tokių kaip "Sun Microsystems" tiekiamą "Solaris", korporacijos "Novell" tiekiamą "NetWare", įvairūs operacinės sistemos "Unix" variantai, taip pat operacinė sistema "Linux". BNS

Simpoziumo atidarymo procedūros

1. Mišios Arkikatedroje Bazilikoje.
2. Simpoziumo atidarymas. Pirmininkauja Simpoziumo Tarybos pirmininkas prof. V. Landsbergis.
Sveikinimai:
Vyskupas Jonas Boruta, SJ; Lietuvos Respublikos Prezidentas Valdas Adamkus;
Simpoziumo Tarybos pirmininko pavaduotojas (išėivijos vardu) dr. Vytautas Narutis.

PLENARINIŲ POSĖDŽIŲ TEMOS

A. Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimui 10 metų:
1. Lietuvos kelias į Nepriklausomybės atkūrimą;

2. Krikščionybė Lietuvoje tūkstantmečių sandūroje;
3. Lietuvos gynybos strategija šiuolaikinėje Europoje;
4. Lietuvos ekonominės perspektyvos Europos Sąjungoje;
5. Kviestinis pranešimas.

B. Mokslo ir kūrybos vaidmuo Lietuvos valstybės statyboje:

1. Mokslas ir energetikos strategija:
- Mokslas ir energetikos ūkio strategija;
- Energijai imlios gamybos klausimai;
- Ignalinos AE problemos;
- Atsinaujinantys ir kiti alternatyvūs energijos šaltiniai.

2. Lietuvos mokslo ir šalies ūkio konkurentingumas (nukelta į 4 psl.)

Ruošiamas mokslo ir kūrybos simpoziumas Lietuvoje

Pasaulio lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziumas tapo labai reikšminga grandimi, padėjusia efektyviai suvienyti Lietuvos ir išėivijos intelektualus Lietuvos išsilavinimo byloje, garsinant ją pasaulyje, ir tuo labai prisidėjo prie šios bylos laimėjimo. 1991 metais Simpoziumas pirmą kartą vyko Lietuvoje. Jame dalyvavo iškiliausi Lietuvos ir išėivijos intelektualai. Tada buvo nutarta, kad šis simpoziumas kas treči metai paeiliui vyks Lietuvoje ir Chicagoje. Dešimtas simpoziumas 1997

m. įvyko Chicagoje, o šiais metais birželio 21-25 dienomis vyks vienuoliktasis, Vilniuje. Visus mokslininkus ir kitus kūrėjus kviečiame dalyvauti simpoziume, rengti pranešimų tezes.

Pateikiami pagrindiniai simpoziumo metmenys. Šalia jų bus ir įvairių mokslo šakų sesijos.

XI Pasaulio lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziumo metmenys
Vilnius, 2000 m. 21 - 25 d.

Lietuvos Krikščionišką DEMOKRATIJA
ir jos spaudą paremkime dabar:
pinigais, Unitrust, testamentais.
-Tax Exempt #36-2927289-
per:
Pope Leo XIII Literary Fund, Inc.
9050 Troy Avenue
Evergreen Park, IL, 60642
Fax/Tel. 708-636-9562 Klauskite informacijų

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI
SUKURIAMI IR NEMOKAMAI
PRISTATOMI Į VISAS KAPINES
NEW YORK, NEW JERSEY
IR CONNECTICUT VALSTIJOSE.
ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS
66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE,
QUEENS N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282; 326-3150
- TAI MŪSŲ VIENINTĖ VIETA -
- GAUSI PARODŲ SALE -

+

KVEČAS
JONAS
1933+1976

DARBININKASThe Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637Second Class postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$45.00. Single copy \$1.00.
Published Weekly except 2nd and 3rd week in JulyPOSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA —

Rankraščiai taisomi Redakcijos nuožiūra

**Baimė ir
tikėjimas II**

Baimė-fantazija šiandien virsta kasdienybės dalimi: žmogus vis dažniau pasijunta išvargęs ir nuskurdintas. Jis trokšta jausmų atgimimo. Alkoholis, narkotikai,

aštrių pojūčių poreikis. Baimė išsigalvoja. Baimės ieško. Paklause gimdo pasiūlą: nuo literatūros iki kino, nuo Edgardo Poe ir Franzo Kafkos iki šiuolaikinės siaubo filmų industrijos, iki pat Stephen King.

Baimės pramonė - tai labai rimtos ligos požymis: tai baimės apsisėstis ir kartu baimės poreikis.

Visus baimės atspalvius į vieną sulieja baimė-siaubas, kurio jau neįmanoma valdyti, nes jis tūno pačioje žmogiškojo "aš" gelmėje. Tai negrįžtamo išnykimo baimė, primenanti, kad nepermaldaujamai artėjame į galą. Tai save naikinančio netikėjimo, atstūmusio išgelbėjimo viltį, padarinys. Baimė-siaubas verčia kreiptis pagalbos į tautinį instinktą. Netekęs savo vertės pojūčio, žmogus atsiduria kolektyvizavimo vergovėje, o čia ypač paaštrėja ksenofobija: visa, kas nepanašu į gimtąjį "mielą kampelį" - svetima. Baimė iššaukia neapykantą, agresiją, žvėrišką žiaurumą, kaskart iš naujo įžengiančius žmonijos istorijon. Bausmės krikščionims Romos imperijoje, inkvizicijos laužai viduramžiais, žydų pogromai, nacių konclageriai, sovietinis gulagas, kruvini nūdienos karai - juos pagimdė baimė-bejėgiškumas, baimė-pagieža, baimė-netikėjimas.

Agonija (graikiškai "siaubo glėbys") išreiškia jausmus žmonių, apgultųje belaukiančių žūties: "Baimė ir šurpas buvo jį taip apėmę, kad drebojo visas kūnas". (2 Mak 3, 17). Agoniją galima nugalėti tik taisyklomis. Kitaip baimė-siaubas virsta neišbrendama aklaviete, o žmogus - visiškai sukaustyta ir netekusiu vilties. Krikščioniškoji askezė tai laiko didžiausiu nuopoliu - nuodėme, stumiančia į mirtį.

Graikiškas žodis sinechomė (suparalyžavimas iš baimės) ne kartą aptinkamas Jobo knygoje. Apimtas širdgėlos, jis prabyla: "Juk aš bijojau, kad Dievas gali ištikti mane nelaimėje" (31, 23). Tačiau kovodamas jis atranda savyje jėgų šauktis Dievo ir prašyti išgelbėjimo. Jo baimė atmainoma ir perkeičiama į Dievo baimę, kuri negniuždo žmogiškosios asmenybės.

Pasak Joan Sviridov, tik Dievo baime galima paaiškinti tą natūralią baimę, kuri užvaldo šurprios nežinomybės akivaizdoje. Naujajame Testamente ši baimė įpinta į sintezę, kada baimė, sujungta su meile, virsta pašventinančia pradžia: "didi jo ištikimoji meilė pagarbina jo bijantiems" (Ps 103, 11).

Tačiau net ir Dievo baimė nėra amžina. Juks pats Viešpats išlaisvina ir iš šios baimės: "Jį išvydęs, aš puolčiau jam po kojų tarsiu negyvas. Bet jis uždėjo ant manęs savo dešinę ir prabilo: "Nebijok! Aš esu Pirmasis ir Paskutinis, ir Gyvasis. Aš buvau numiręs, bet štai esu gyvas per amžių amžius" (Apr 1, 17-18).

Tomas Sakalauskas:**noriu suprasti kitokį žmogų... 2**

(pradžia praeitame nr.)

Laima Sprangauskaitė: Tai dar ir neišku dėl knygos finansavimo?

Tomas Sakalauskas: Neaišku... Mekas mane sutiko ir ponias Valaitienė, Mačiūno sesuo... Jie gyvena Connecticut, ji gėlininkė, vyras irgi dirba, puikiai gyvena, gražiai įsikūrę. Mane pavežėjo, pakalbėjome... Paskui atvežė mane pas Arūną - ir tuo viskas pasibaigė. Tai Jonas Mekas ir sako: mes, vargšai poetai, turim finansuoti, o tokie turtingi žmonės negali padėti!.. Bet aš dabar mažiausiai dėl to jaudinuos. Susidėjau savo paskutinius pinigėlius ir atvažiavau. Tai taip gimsta ta knyga.

Man visada įdomu susitikimai, bendravimas... Jau iš ano karto pažinojau Aleksandrą Kašubių, tada dar buvo ir Vytautas Kašuba... Labai įdomiai pasikalbėjome, labai protingas žmogus. Pamenau, tada jam ir sakau, kad aš daug popieriaus sugadinau, vis rašau, rašau, bet man vis atrodo, kad tai tik ruošimasis kažkokiam pagrindiniam darbui, o kas tas bus pagrindinis?.. Tai, sako, Mačiūnas tegu būna pagrindinis! Nežinau, bus tai pagrindinis, ar ne, bet kiekvienoje knygoje man norisi kažką surasti... Tarkim, Lietuvoje,

Jurgis Mačiūnas**Ar tu ką nors padarei?****Žuvusių Lietuvos partizanų pagerbimui**

Tik ką perskaičiau Vytauto Miliūso "Gimtinė skendo liepsnose" straipsnį (*XXI amžius, Nr. 98, 1999.12.22*). Jame rašoma apie 1944 metų gruodžio 23 dieną Alytaus apskrities Rybiškių apylinkėse sovietų kariuomenės ir kolaborantų 23 nušautus ir 4 gyvus sudegintus žmones. Neišdilis mums senesniems, mačusiems turgų aikštėse gulinčių nušautų jaunų Lietuvos vyrų kūnus, vaizdai. Nepasimirš bendraklasių, giminių, pažįstamų veidai žuvusiųjų nuo okupantų ir jiems padėjusių rankų. Nuo pat pokario mes nešiojame juos savo mintyse ir širdyse, tik prisimeni - ir matai juos jaunos, gražius, guvius. O kaltę jų? Jie mylėjo Lietuvą labiau už viską. Jie pažino tėvynės meilę. Jie nėjo tarnauti okupantui.

Visi padorūs žmonės, prasiėjęs Lietuvos Atgimimui, darė ką sugebėjo, kad pokario Lietuvos didvyriai būtų tinkamai pagerbti.

Aš gyvenau Raudondvaryje, Kauno rajone. Mane pagerbti to krašto žuvusius partizanus vertė mintys apie žuvusius bendraklasių, tiesiog savuose namuose nušautus giminaičius. Pradėjus apie tai kalbėti, bendradarbis Kazimieras Belkevičius paaiškino, kad labai dažnai per Vėlinės tai vienoje, tai kitoje vietoje, ne kapinėse, o brūzgynuose, piktžolynuose dega žvakės. Suprantama, kad kiekvienais metais toje pačioje vietoje degti jos negalėjo, nes taip pagerbiantieji žuvusius būtų iklivę. Minėtas bendradarbis buvo vietinis ir daug ką žinojo, juo buvo galima tikėti.

1989 m. birželio 7-ąją, prieš prieš ruošiant Raudondvario bažnyčios šventoriuje tris kryžius partizanams, tremtiniams, pasitraukusiems į Vakarus (negrįžusiems), pas mane apsilankė Lietuvos partizanai, dabartinis Taurio partizanų apygardos vadas Jonas Matukevičius. Jis rinko aukas mūsų abiejų žuvusiems bendraklasiams pagerbti. Pamatęs mano kambaryje tris mūkeles (nukryžiuotuosius) anksčiau paminėtiems kryžiams, paragino žengti toliau. Paaiškinau apie tai Sąjūdžio Raudondvario grupės nariams ir paprašiau pritarimo. Buvo galvojančių vienaip ir kitaip, bet nemažai daliai pritarus, 1989.08.23 Kauno rajono laikraštyje (tada dar "Komunizmo vėliava") ir Kauno

miesto laikraštyje, tuometinėje "Kauno tiesoje" 1989.08.25 buvo atspausdinti straipsneliai su kreipiniu: "Kviečiame visus, žinančius apie Raudondvario miestelyje ir jo apylinkėse pokarioje (1944-1953) žuvusius žmones, jų užkasimo ne kapuose vietas, susirinkti rugsėjo 10 d. 2 val. popiet Raudondvario bažnyčios šventoriuje prie trijų kryžių... Negalinčius atvykti prašome siųsti žinias adresu: Instituto 7a-18, Raudondvaris". Gavau grasinančių, prašančių tylėti laiškų. Nurodytu laiku bažnyčios šventoriuje laukė šimtai žmonių. Pasakiau tik tiek: "Daug nekaltų žmonių žuvo pokario metais. Jų kūnai guli duobėse, grioviuose. Neliuko jų artimųjų, bet liko Lietuva, už kurią jie kovojo. Visi Lietuvos žmonės privalome juos palaidoti. Ar ne taip?" Pritarė žodžiais ir ašaromis. Nusileidome į pakalnę, kur žinojome gulint dalį žuvusiųjų. Apylinkės pirmininkas Artūras Mackevičius apklausė žmones, kas pokario metais žuvo nuo okupantų, kas už išdavystės nuo partizanų. Po to apžiūrėjome spėjamas žuvusiųjų užkasimo vietas. Susirinkus sekantį kartą buvo dvi nuomonės: pastatyti pagrindinėje žuvusiųjų užkasimo vietoje kryžių ir ieškoti žuvusiųjų palaidų bei tinkamai palaidoti. Matydamas žuvusiųjų artimųjų ašaras, pasakiau: "Kasim, ieškoms, rasim, laidosim".

1989.10.07 keliasdešimt vyrų iš apylinkės darboviečių spėjamosiose vietose kasė daržus, pakeles, šiukšlynus. Pagrindinės žuvusiųjų užkasimo vietos neradome. Po dienos darbo, išitikičius, kad galima rasti dalį suirusių kūnų liekanų, kaulų, nutarėme pagrindinės užkasimo vietos nejudinti, o joje įrengti kapines amžinam okupantų žiaurumų prisiminimui. Rasti palaikai (dalys) buvo patalpinti (mediniuose, iš anksto paruoštuose karstuose) Raudondvario bažnyčios koplyčioje.

Žuvusiųjų artimieji ruošėsi laidotuvioms, Sąjūdžio aktyvistai - jų taip pat radosi dešimtys - ruošė kapinių "rėmus" pagal kunigo Jono Jokubonio nurodymus, kad galima būtų katalikiškai palaidoti. Kapinių (trikampės) 2 kraštai buvo apšviesti tujomis, 1 (nuo kelio) atskirtas metalo juosta. (Jau buvo įprasti kelio stulpeliai šalia gri-

vio.) Kapinių pradžioje Raudondvario apylinkės žmonių dėka pastatytas nerūdijančio plieno kryžius. 1989.10.15 apie būsimas laidotuves paskelbė Kauno televizija, o 1989.10.14 rajoninis laikraštis atspausdino straipsnį apie žuvusius ir ruošiamas laidotuves, kuris baigėsi kreipiniu: "Ateikite spalio 22 dieną pusę pirmos į Raudondvario bažnyčią pasiimti už pokario metais žuvusiųjų vėles ir palydėti jų palaikus į amžino poilsio garbingą vietą - Raudondvario kančios lauką, kuris rengiamas kitapus kelio prieš senąsias kapines".

1989.10.21 bažnyčioje buvo pirmosios mišios už žuvusius. Kitą dieną, sekmadienį, žmonių buvo pilna bažnyčia, pusė šventoriaus ir beveik pilna aikštė priešais bažnyčią. Šventas mišias aukojo ir pamokslą apie tragišką Lietuvos laikotarpį, laisvės troškimą, žuvusiųjų kančias, jų įnašą laisvei pasiekti pasakė Jonas Jokubonis. Darniai skambėjo giesmės. Žmonių rankose buvo žvakės, gėlės, akys - ašaros, o širdyse - skausmas. Berniukai su laidojamųjų portretais, tautiškais drabužiais pasipuošusios merginos su gėlėmis, vyrai, nešini vėliavomis, karštais, choras, orkestras, žmonių minia - tokia nusitęsė Lietuvos didvyrių palaida. Kapinėse kalbėjo Sąjūdžio grupės aktyvistai. Pagarbai minėjo 21 žuvusiojo vardus ir

pavardes, jų darbus. Orkestrui grojant, chorui giedant karstai nuleisti į duobę. Kapas apdengtas gėlėmis, degančiomis žvakėmis.

1990 metais šimtai talkininkų, dirbusiųjų ne po vieną dieną, pagal dailininko Sigitą Abromą-

Prie kapo duobės atsisveikinimo žodį taria Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo (būsimas) signataras Leonas Milčius

N. Freimano nuotr.

vičiaus projektą, buvusį 20 arų brūzgyną - šiukšlyną pavertė gražiomis kapinaitėmis. Aukščiausioje jų vietoje stovi 8 metrų aukščio nerūdijančio plieno kryžius. Prie jo užrašas: "Šiame lauke pokario metais buvo užkasami žuvę Lietuvos vyrai, 1989 m. čia palaidoti kitose vietose rasti žuvusiųjų palaikai". Dviejose kapinių kraštuose žaliuoja trimetės tujos. Įstatyti gražūs metaliniai vartai. Trečias kapinių kraštas nuo kelio atskirtas metaline juosta ir stulpeliais. Kapinėse stovi 2 m aukščio, 2,5 m pločio akmuo, iš partizanų

(nukelta į 4 psl.)

1989 m. spalio 22 d. Raudondvaryje, Kauno raj., laidojant partizanų palaikus susirinkusi minios dalis

N. Freimano nuotr.

norėdami mane pagirti, mane kartais pavadina lietuvišku Periušo. Bet aš tuo visiškai nesidžiaugiu!

Julius Keleras: Kodėl?

T.S. Aš turiu ir skaičiau Periušo, bet Periušo visos knygos yra vienos formos - ir apie Monet, ir apie Pissarro, ir apie Picasso, ir apie Toulouse-Lautrecą... Viskas vis taip pat: gimė tada ir tada, nuvažiavo ten ir ten, tada ir tada. Man kiekvienos knygos forma diktuoja tas žmogus, apie kurį rašau, kuris yra nepakartojamas, visai nepanašus į kitą žmogų... Sakykim, Miltinis... Jau apie jį mano antra knyga yra, o pirmoji buvo "Monologai". Su juo aš beveik 30 metų pasižinojau. Tai buvo toks gaivalas, su juo diskutuoti buvo neįmanoma, ypač kai aš dar buvau tada toks pauglys... Miltinis yra monologistas, jo teatras yra monologų teatras... Tai ir knyga - "Monologai". Rašiau apie Gudaitį, su juo mes kalbamės. Rašiau apie Mačernį - vėl kitokia forma... Dar esu parašęs tokią knygą "Čakona", ten jau ne apie vieną žmogų, o apie Kuršių Neriją. Veiksmas vyksta Kuršių Nerijoje. Pagal mano sumanymą, ten tarsi yra mūsų pažadėtoji žemė, skaistykla. Aš rašiau tą knygą apie 15 metų, ne tiek rašiau, kiek viską rinkau - ir vis nesuradau formos. Baisybė medžiagos buvo sukaupia ir kaip ją sujungti, sukomponuoti? Buvo 1991 metų sausio mėnuo, klausiausi vieną dieną savo kambarėlyje - tokioje studijėlėje - muzikos... Kasdien klausausi, ir pats esu šiek tiek grojęs... Užsileidau Bachą ir grojo šita "Čakona"... Solo smuikui, iš partitos viena dalis, tema ir 30 variacijų. Iš klausius tos muzikos, staiga tiesiog pašokau iš džiaugsmo - yra forma! Bus tema - Kuršių Nerija, smėlio kalnai ir 30 variacijų. O kai surandi formą, knyga, galima sakyti, jau gatava, tik reikia ją parašyti. Bet 1991 metais sausio mėnesį teko tą darbą atidėti: prasidėjo visi tie įvykiai, tvyrojo baisi grėsmė, ir aš turėjau atidėti tą darbą iki pučo. O kai pamačiau per stogus, kaip Leninas iš Lenino aikštės su sparneliais kyla nuo pjedestalo, tai vėl buvo džiaugsmo... Taip atsirado "Čakona". Visiškai kita knygos forma, kitoks ir jos skaitymas, trejopas skaitymas.

J.K. Šios knygos nesu matęs...**T.S.** Ji išėjo 1994 metais, *Alma Littera* išleido.**J.K.** O knygynuose dar yra? Labai smalsu gauti tą knygą.**T.S.** "Čakonos" jau turbūt nebėra...

J.K. Na, o grįžtant prie Jurgio Mačiūno... Vytas Bakaitis man yra nepaprastai įdomių istorijų apie jį pasakojęs...

T.S. Su Bakaičiu mes jau buvome susitikę čia ir buvome susitikę Lietuvoje...

J.K. Tai Vytas man pasakojo, kaip Mačiūnas slėpdavosi nuo anstolių, kai jie ateidavo, sakydavo jiems į akis: Mačiūno čia nėra... Jis gi visą tą SOHO rajoną padarė, pradėjo...

L.S. Neįtikėtina, ar ne?

T.S. Taip, SOHO... Anksčiau ten gi buvo visai kitaip, tie "loftai", kažkokie sandėliai, kol viską Mačiūnas pradėjo. O dabar jis pasidarė brangus ir dailininkai labai keliasi...

L.S. Dabar daugiau į Chelsea...

J.K. Man turbūt didžiausią įspūdį paliko Jūsų knyga apie Miltinį. Apie Grincevičiūtę irgi buvo labai įdomu...

T.S. Dabar galiu parodyti štai tokią knygą - "Duetai". Tai knyga su tais žmonėmis, 23 duetai. Tame tarpe su Grušu, Steponavičium, Gudavičium, Marcinkevičium, Andrijausku, Kuzma, Zalatorium, Ivanauskaite, režisierium Vaitkum, Beresnevičium, Daujotyte, Vitkausku, kuris įkopė į aukščiausią pasaulio viršukalnę, Jonu Meku, Tarasovu, būgnininku... Mes ir kalbamės, ne tai kad aš klausiu, o jie atsako, bet mes kažkokį klausimą su kiekvienu dviese sprendžiame. Ir ji išėjo gana neseniai, tai priešpaskutinė mano knyga (1999 metais išėjo dvi mano knygos, o ši priešpaskutinė). Buvo pristatymas Rašytojų sąjungoje tos knygos, pirmininkas Sventickas neblogo ją įvertino, o paskui jis ir sako: tai reikia pratesti tuos pokalbius, bet auditorijai girdint... Aš iš pradžių galvojau, kad tam reikia artistinių sugebėjimų, bet dabar kiekvieno mėnesio paskutinį ketvirtadienį vyksta Mokytojų svetainėje tokie "duetai". Tai ir kalbamės... Buvo pokalbis su

(nukelta į 4 psl.)

■ Popiežius Jonas Paulius II kovo 5 d. paragino tarptautinę visuomenę padidinti savo pastangas, siekiant padėti šimtams tūkstančių žmonių, kurie išgyvena sunkų laikotarpį potvynio nuniokotame Mozambike. Per mišias Šv. Petro aikštėje Romos katalikų bažnyčios vadovas taip pat beatifikavo kankinius iš Europos, Azijos ir Lotynų Amerikos. Popiežius susirinkusiems sakė, kad visas savo maldas už Mozambiką jis skiria Mergelei Marijai.

■ JAV prezidentas Bill Clinton nusiuntė Rusijos prezidento pareigias einančiam Vladimirui Putinui laišką, kuriame pakvietė surengti atvirą ir išsamų pranešimą apie žmogaus teisių pažeidimus Čėčėnijoje tyrimą. JAV administracijos vadovas, kreipdamasis į V. Putiną, taipogi paprašė, kad Rusijos vyriausybė neįvestų nereikalingų apribojimų Rusijos bei užsienio žurnalistų darbui Čėčėnijoje.

■ Atsakyti reikalavimų pripažinti, kad SSRS okupavo Baltijos šalis, atsakyti stoti į NATO ir Europos Sąjungą bei pakeisti požiūrį į Baltijos šalyse gyvenančius rusus - tokios, kaip praneša laikraštis "Nezavisimaja gazeta", svarbiausios Kremliaus sąlygos, kad Rusija būtų lojali Latvijai, Lietuvai ir Estijai.

■ Laikinas Rusijos prezidentas Vladimir Putin išsakė savo samprotavimus dėl Rusijos ir NATO santykių. Kovo 5 d. britų kompanijai BBC V. Putin sakė, kad dėl mėginimų neleisti Rusijai dalyvauti diskusijoje dėl NATO plėtros į Rytus Maskva pradėjo priešintis bet kokiam panašaus pobūdžio mėginimui.

■ Federalinių pajėgų kariuomenė ketina pakartotinai griežtai tikrinti Čėčėnijos gyvenvietes, iš kurių išstumti čėčėnų kovotojai. Kaip kovo 3 d. pranešė Jungtinės federalinių pajėgų kariuomenės štabas, "įžūlus Ypatingosios paskirties milicijos būrio (OMON) užpuolimas Grozne patvirtina žinias, kad daugelis kovotojų slapstosi gyvenvietėse dėdamiesi taikiais gyventojais".

Ar tu ką nors padarei?

(atkelta iš 3 psl.)

veiklos vietų, ant jo užrašas: "Žuvusiems už Lietuvos laisvę 1944-1953". Greta akmenis - saulutė (metalinė). Priešais akmenį - 9 kv. m ploto akmeninis gindinys partizanų "šarvojimui"

priminti. Nuo akmenis link vartų veda 1,5 m pločio akmenimis grįstas takas prie granito plokštės, kurioje įrašyta 21 žuvusiojo vardas, pavardė, gimimo ir žūties metai. Plokštė įtvirtinta iš akmenų sumūrytoje sieneleje. Virš pavardžių užrašyta: "Jie norėjo gyventi, bet turėjo drąsos mirti". Kitoje pusėje - akmenų takelis link minėto kryžiaus. Abiejose pagrindinio tako pusėse yra 10 kv. m ploto kapai. Greta vieno jų - Žemaitijos

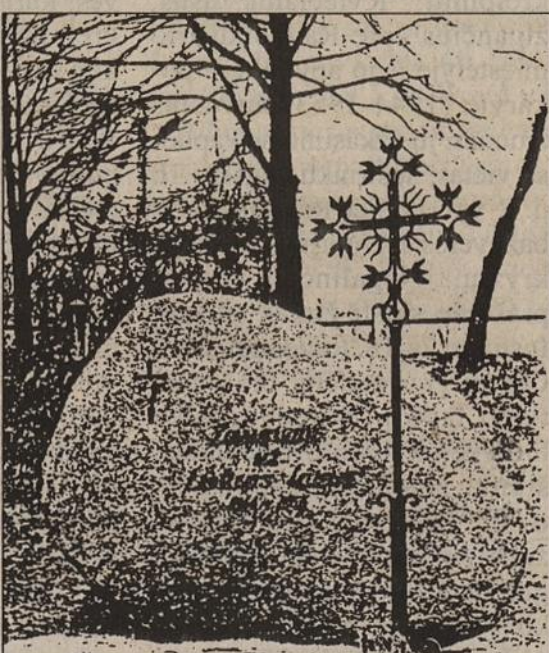
krašto partizano Benedikto Dausyno kapas, papuoštas kopolytulpium. Įrengus žalią veją, pražydus gelėms, atliktu darbu džiaugiasi visi dori žmonės. Vasario 16-ąją kapines puošia gelės, per Vėlines - gelės ir degančios žvakės. Kapinaitėse surengta daug gražių Šausio 13-osios, Birželio 14-osios paminėjimų. Įsimintinas 1993 m. birželio 14-osios minėjimas, kai kapinaitėse, vadovaujant kunigui Alfonsui Svarinskui, prisiekė 49 savanoriai.

10 metų nuo partizanų palaičių perlaidojimo paminėta 1999.10.24.

Per tuos 10 metų kapinaitės aplankė labai daug ekskursijų, atskirų žmonių. Paminėsiu tik IV-tųjų Pasaulio lietuvių jaunimo žaidynių Kanados sportininkų grupę, Plechavičiaus rinktinės nario Jono Krumplo, gyvenančio Chicagoje ir visada

paliekančio dolerių kapinių priežiūrai, ir Juozo Kojelio (buvusio "Į laisvę" žurnalo redaktoriaus) apsilankymus.

Teatlygina Dievas visiems geriems žmonėms, pagerbusiems partizanus, įrengusiems ir

Pagrindinio paminklinio akmenis grafinis atvaizdas

priežiūrintiems kapinaites, o taip pat jas aplankantiems ir prisidedantiems prie priežiūros darbų.

Raudondvariečiai pagerbė žuvusius Lietuvos partizanus, mirusius prievartinėje tremtyje Rusijos platybėse ir išvykusius ne savo noru prieš Sovietų okupaciją į Vakarų ir ten mirusius bei palaidotus.

Raudondvariečiai prašo, esant galimybei, bent aplankyti pagrindinę šios apylinkės pasipriešinusiuju okupacijai amžino poilsio vietą, gelę padėti (bent tiek). Raudondvariečiai žino - Lietuva plati šalis, partizanų kapinių, kapų ir paminklų daug. Visų mūsų sąžinės pareiga bet koku būdu pagerbti didvyrius, nesvarbu kuriam Lietuvos krašte.

Vincas Joneliūnas
Instituto 7a-18, Raudondvaris, Kauno rajonas, Lietuva

Marijampolės kareivinėse atrastos unikalios freskos

Marijampolėje, remontuodami Lietuvos didžiojo kunigaikščio Vytenio pėstininkų brigados "Geležinis vilkas" gyvenamuosius kambarius, statybininkai aptiko unikalias freskas. Po 5 tinko ir 3 dažų sluoksniais ant sienų buvo pavaizduoti rusų karžygiai, Romanovų dinastijos herbas bei kiti ženklai. Taip pat rasti ant sienų užrašyti carinės armijos statuto straipsniai, rusų bylinių eilutės ir net nupieštas katalikų kryžius. Caro armijos karinis miestas Marijampolės pakraštyje pradėtas projektuoti 1873-iai-

siais, o kareivinės buvo pastatytos 1889 - 1896 metais. Jose tada įsikūrė devintasis Jelizavetgrado dragūnų bei vienas pėstininkų pulkas. Marijampolės paminklosaugininkas p. Kuncaitis sakė, kad freskos yra gana aukšto meninio lygio, tikslesnės jų vertę nustatys paveldo specialistai. Kiek žinoma, anksčiau carinės Rusijos armijos dekorų pavyzdžių Lietuvoje nebuvo rasta. Šios freskos papuoš Lietuvos kareivių gyvenamuosius kambarius ir bus gera iliustracija istorijos pažinimui.

Lietuvos rytas

Ruošiamas mokslo ir kūrybos simpoziumas Lietuvoje

(atkelta iš 3sl.)

žengiant į Europos Sąjungą:
- Mokslo ir aukštųjų technologijų plėtra Lietuvoje;
- Informacinės visuomenės kūrimo perspektyvos;
- Ekonomikos mokslai ir šalies ūkio konkurencingumas;
- "Protų nutekėjimas" ir išeivijos mokslininkų grįžtamasis vaidmuo.

3. Mokslo ir kūrybos vaidmuo ugdant šalies intelektualinį potencialą:

- Dabartinė Lietuvos mokslo ir studijų būklė ir plėtros strategija;
- Švietimo, mokslo bei meno politika ir tautos raidos perspektyvos;
- Lietuvos mokslo ir kūrybos tarptautinė integracija;
- Lituanistikos mokslai ugdant valstybingumą ir pilietinę visuomenę.

Simpoziumo uždarymo procedūros.

Informacija Simpoziumo dalyviams

Visus mokslininkus ir kitus kūrėjus kviečiame rengti pranešimų tezes. Atrenkant Simpoziumui pateiktus mokslo ir kūrybos pranešimus, prioritetas bus teikiamas tiems pranešimams, kurių tema atitiks pro-

gramoje nurodytų plenarinių posėdžių temas. Sekcijos ir jų mokslo kryptys bus suformuotos, gavus ir atrinkus Simpoziumo pranešimų tezes.

Tezės iki vieno puslapio turi būti pateiktos MSWord formate. Kartu turi būti pateiktas autoriaus mokslinės-kūrybinės veiklos pristatymas iki 50 žodžių. Pavyzdį tezėms galima rasti Simpoziumo Internetiniame puslapyje: <http://www.lms.lt/mksl1> arba užsisakyti e-paštu: audrone@lms.pfi.lt

Pranešimų tezės priimamos iki balandžio 15 d. Tezės prašome siųsti e-paštu: audrone@lms.pfi.lt, arba kompiuterinius įrašus pristatykite į LMS būstinę: Basanavičiaus 6, Vilnius 2600.

Gautos tezės bus registruojamos Simpoziumo Internetiniame puslapyje. Paklausimai dėl tezių priimami e-paštu: audrone@lms.pfi.lt, arba tel.: 616433 Vilniuje.

Simpoziumo taryba nusprendė skirti apie 20 stipendijų, maždaug po 500 JAV dolerių, jauniems išeivijos mokslininkams jų dalyvavimo Simpoziume išlaidoms dalinai padengti. Paraiškas paramai gauti prašome siųsti kartu su tezėmis. Paraiškoje būtina nurodyti: nuolatinio gyvenimo vietą, prašo-

mos paramos dydį su trumpu pagrindu, savo amžių.

Numatomas toks Simpoziumo programos vykdymo grafikas:

1. Oficialus skelbimas apie Simpoziumą ir dalyvavimo jame reikalavimai skelbiami laikraščiuose "Mokslo Lietuva" ir "Draugas" bei Internetu) - iki sausio 25 d.

3. Pranešimų tezės Simpoziumui pateikiamos - iki balandžio 15 d.

4. Pranešimų tezių ekspertizę atlieka Mokslo Tarybos ekspertai - iki gegužės 10 d.

5. Galutinis jaunų išeivijos mokslininkų, Simpoziumo stipendiatų, sąrašo sudarymas ir patvirtinimas - iki gegužės 15 d.

6. Simpoziumo Programos sudarymas - iki gegužės 20 d.

7. Simpoziumo medžiagos, Pranešimų tezių ir Programos pateikimas spaudai ir Interneto puslapiui - iki gegužės 25 d.

8. Galutinis Simpoziumo dalyvių ir kvietinių asmenų sąrašo sudarymas - iki gegužės 30 d.

9. Oficialiųjų kvietimų į Simpoziumą išsiuntimas - iki birželio 1 d.

Informacija apie XI Pasaulio lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziumą ir pasirengimą jam bus nuolat atnaujinama ir skelbiama Simpoziumo internetiniame puslapyje: <http://www.lms.lt/mksl1>

Kviečiame lankytis.

XI Pasaulio lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziumo taryba

Paminėtos Aleksandro Stulginskio metinės

(atkelta iš 1 psl.)

Pirmojo pasaulinio karo pradžioje buvo vienas Lietuvių draugijos nukentėjusiems dėl karo šelpiti vadovų Vilniuje. Dėstė gamtos mokslus Lietuvių gimnazijoje, vadovavo Lietuvių pedagoginiams kursams, buvo Vilniaus daržų steigėjas.

1917 m. rugsėjo 18 - 22 d. dalyvavo Lietuvių konferencijoje Vilniuje. Išrinktas į Lietuvos Tarybą (vėliau Valstybės tarybą). 1918 m. vasario 16 d. pasirašė Lietuvos Nepriklausomybės aktą. Vadovavo Valstybės tarybos tremtinių ir belaisvių grąžinimo komisijai. II Mykolo Sleževičiaus (1918 12 26 - 1919 03 12) Ministrų kabinete - ministras be portfelio. III Prano Dovydaičio (1919 03 12 - 1919 04 12) Ministrų kabinete - Ministro Pirmininko pavaduotojas, vidaus reikalų,

maitinimo ir viešųjų darbų ministras. IV Mykolo Sleževičiaus (1919 04 12 - 1919 10 7) Ministrų kabinete - žemės ūkio ir valstybės turtų ministras. 1919 m. vienas Ūkio bankų steigėjų. Steigiamojo Seimo Pirmininkas ir einaš Prezidento pareigas. I Seimo (1922 m.) išrinktas Lietuvos Respublikos Prezidentu, II Seimas A. Stulginskį perrinko Prezidentu (1923 06 - 1926 06). III Seimo Pirmininkas (1926 12 - 1927 04). Kai Prezidentas A.Smetona paleido III Seimą, A.Stulginskis siūlė nutraukti demokratines lietuvių visuomenės raidos ir skelbti naujus Seimo rinkimus. Jo siūlymą ignoruojant, 1935 m. kartu su buvusiu Prezidentu K.Griniumi, buvusiais premjerais paskelbė Pareiškimą Prezidentui A.Smetonai dėl gyventojų nepasitenkinimo, siūlyda-

mas įvesti viešą valstybės lėšų naudojimo kontrolę, reikalaujamas laisvės spaudai, kuri būtų atsakinga tik teismui.

1927 m. iš aktyvaus politinio gyvenimo pasitraukė. Vienas Lietuvių krikščionių demokratų partijos steigėjų, jos CK pirmininkas. 1926 - 1941 m. - Pauliaus Dogelio gamybinio ūkio vedėjas, kooperatyvų "Lietūkis", "Linai" tarybų narys. Ūkininkų sąjungos steigėjas ir pirmininkas. Redagavo "Vienšėdį", "Ūkininką".

1941 m. birželio 13 d. okupacinės sovietų valdžios buvo suimtas ir ištremtas į Krasnojarsko kraštą. 1952 m. - nuteistas kalėti 25 metus, bet po 2 metų paleistas. 1956 m. grįžo į Lietuvą. 1957 - 1959 m. dirbo vyresniojo moksliniu bendradarbiu Vytėnų sodininkystės daržininkystės bandymų stotyje.

Mirė 1969 m. rugsėjo 22 d. Kaune.

Lietuvos Seimo Spaudos tarnyba

Tomas Sakalauskas:

noriu suprasti kitokį žmogų... 2

(atkelta iš 3 psl.)

Bumblausku, su Katiliumi, su Sasnausku...

J.K. Esu gavęs knygą iš Juliaus Sasnausko, tikrai graži knygą... Aš manau, kad kiekvienas kunigas turėtų parašyti po knygą. Ar Jūs matėt tą knygą?

T.S. Turiu, kaipgi, mes labai geri pažįstami! Ir mes toje būtent svetainėje irgi darėme "duetą" su Sasnausku. Gana laisvai religinėm temom kalbėjome.

J.K. Jis nebijo prisipažinti dalykų, kuriuos kitas kunigas slėptų ar ignoruotų ar vengtų kalbėti...

T.S. Tarp kitko, jis mane grąžino prie tikėjimo!.. Aš išgirdau iš žmonos, o ji iš kažkieno kito, kad Vilniuje, Bernardinų bažnyčioje 5 valandą, kiekvieną sekmadienį per mišias labai įdomius pamokslus sako kunigas Sasnauskas. Nuėjau vieną kartą, kitą. Ir tikrai - mane labai patraukė, aš pradėjau vaikščioti... Paskui mes ir susipažinome, po to "duetą" davėme, na ir toliau bendraujam.

J.K. O kur Jūs gyvenate?

T.S. Senamiestyje, Tiltų gatvėje. Visiškai netoli Rašytojų sąjungos.

J.K. Dar papasakokite ką nors apie Miltinį...

T.S. Miltinis... Jis labai atsirinkdavo žmones, su kuo bendrauti. Kol aš pas jį priejau - buvo ne taip lengva! Miltinis buvo labai įdomus žmogus, štai, pavyzdžiui, jis sakydavo: mano didžiausias jubiliejus bus 77 metai - ne 75 ar 80, ne kokie lygūs skaičiai, bet šis magiškas skaičius - ir aš tada pasikviesiu penkis savo artimiausius žmones. Tai kas buvo tie penki: Blėdis, su kuriuo jis

gyveno ilgą laiką (praėjusį rugsėjį jis mirė)...

J.K. Kas toliau - Melėnaitė?

T.S. Melėnas! Ne Melėnaitė [garsiai Panevėžio teatro aktorė - J.K.], bet Melėnas, Melėnaitės tėvas. Toliau - Berūkštis, toks gydytojas, jis buvo spec. ligoninės vyriausias gydytojas, jie gyveno vienam koridoriui, Panevėžyje, taigi Berūkštis, Tomas, t.y. aš, ir jis. Penki.

J.K. O Grušas? Ar Grušas tada jau buvo miręs?

T.S. Teisingai pastebėjote, Grušas irgi buvo jo geras draugas, bet jis, rodos, tada jau buvo miręs... Tiesa, ir dar buvo vienas žmogus - Algis Mikėnas, skulptoriaus Mikėno brolio sūnus, kuris darė daug dekoracijų Miltinio teatrui, kuris naują teatrą Panevėžyje suprojektavo.

J.K. Tai jis padarė tą savo jubiliejų ar ne?

T.S. Padarė. Suvažiavom ir atšventėm ir, aišku, pas Miltinį buvo tik raudonas vynas. Tiesa, pildavo dar konjako - prancūziško konjako ant geltonų rožių. Todėl kai buvo jo laidotuvės, nešė visi tik geltonas rožes.

J.K. O kaip susipažinot su Miltiniu?

T.S. Kaip aš su juo susipažinau?.. Turėjau iš "Švyturio" redakcijos kažkokią komandiruotę į Panevėžį, visai kitais reikalais. Buvo laisvas penktadienio ar šeštadienio vakaras, neturėjau ką veikti ir nuėjau į teatrą. Ir pamačiau spektaklį, kuris vadinosi "Kommivojažieriaus mirtis". Vaidino jame puikūs aktoriai: Babkauskas, Banionis, Petronaitis... Aš pamačiau tą teatrą ir apstulbau - visai kitas teatras, kitoks teatras, ten niekas nevaizdina - sprendžia aktoriai esminius klausimus, o ne vaizduoja kažkokį veikimą. Panevėžio laikraštukas "Tiesa" apie šį spektaklį parašė recenziją, bet nepaminėjo, kas yra jo režisierius! Tada apie Miltinį nebuvo galima rašyti iš viso nieko...

J.K. Taip taip, tai buvo 1980 metai...

T.S. Aš grįžau į Vilnų, o mūsų "Švyturio" redakcijos, redak-

torius tuomet buvo rašytojas Alfonsas Bieliauskas, tai aš jam ir sakau, esu sužavėtas tuo spektakliu ir norėčiau padaryti tokį interviu... Tai redaktorius man ir sako, na, žinai, kad jis toks... "trevnas"... Buvo toks terminas tuo metu Lietuvoj...

J.K. Politiškai nepatinkamas?

T.S. Na, toks netinkamas - *persona non grata* - jis gali velniai žino ko prikalbėti, paskui srėbė košė. Na, bet jeigu taip labai nori, sako jis, pabandyk, bet aš neprizuodu, kad spausdinsim! Tai ką gi, paskambinau vienam pažįstamui į Panevėžį, jis buvo teatre literatūrinės dalies vedėjas, pakalbėjau su juo, bet jis man sako, tu žinai, kad čia ne taip lengva, kadangi Miltinis lyg spyglius išleideš, neprisileidžia nieko, na, bet, sako, pakalbėsiu. Po to jis man pranešė, kad pakalbėjo ir, sako, sutiko, atvažiuok. Tai buvo dar senam teatre, prie spirito gamyklos tas teatras buvo. Nuvažiuoju, jis mane priima tik teatro fojė. Miltinis, tik mane sutikęs, iškart sako: "Na, tai jeigu nori, sužinoti apie teatro repertuarą, ką mes statysim, tai nueik į teatro raštinę, ten tau viską pasakys!" Aš sakau, kad manęs tai visai nedomina ir kad puikiai suprantu, jog galiu tą pats sužinoti. "Tai kas tau rūpi?" - klausia Miltinis. Ir aš jam sakau labai paprastą sakini: "Man rūpi, kodėl žmonės eina į teatrą". "Ak šitai, - sako, - tada einam į mano kabinetą". Nusišvedė - ir nuo tada prasidėjo. O paskui pamačiau kitą jo spektaklį - "Lauke už durų", nuo kurio ir prasidėjo tas visas plūdymas į Panevėžį, iš visų Lietuvos vietų, iš Latvijos, iš Maskvos. Tai buvo unikalūs įvykis, kad į mažą provincijos miestelį važiuoja žiūrėti teatro. Ir būtent prasidėjo nuo to spektaklio - W. Borcherto "Lauke už durų". Na, ir aš tada pradėjau važiuoti ir važiuoti, vis parašydavau ką nors. Tada Miltinis gerė kokteilus, iš labai gerų komponentų: prancūziškas konjakas, itališkas vermutas, škotiškas viskis... Jis gaudavo, jam atsiųsdavo iš kur nors. Mėgo improvizuoti... Pilsto iš vieno butelio, iš kito, iš trečio, žiūri, kas išeina.... (juokiasi)

(bus daugiau)

Sveikatos kertė

Cholesterolas ir trigliceridai žmogaus organizme

(pradžia praeitame numeryje)

Vis dėlto abiejų nuomonių šalininkai sutaria vienu požiūriu: jei žmogaus organizme randama daug cholesterolo ir trigliceridų, jis pirmiausia turėtų laikytis dietos bent tris-šešis mėnesius, jeigu po to laiko cholesterolo ir trigliceridų kiekis kraujyje nesumažėjo, pradėti gydymą vaistais.

Mano nuomone, vien dieta sumažinti cholesterolo ir trigliceridų kiekį kraujyje yra beveik neįmanoma, nes žmogus yra žmogus. Jeigu jis iki 40 metų nesilaikė jokios dietos, dabar priversti jį laikytis griežtos dietos yra beprasmiška. Todėl, mano giliu įsitikinimu, žmogus, kurio kraujyje yra daug cholesterolo ir trigliceridų, turi būti gydomas ir vaistais, ir dieta.

Yra tam tikrų ligų, kurios kaip tik sukelia cholesterolo ir trigliceridų gamybą kraujyje. Iš tokių ligų paminėtini: diabetas, ypač jei jis negydomas ar nepakankamai gydomas; hipotireozė (skydliaukės funkcijos sumažėjimas); uremija; tam tikros inkstų ir kepenų ligos; kai kurios piktybinės ligos, pavyzdžiui, melonoma arba raudonoji vilkligė.

Asmenys, kurių kraujyje yra daug cholesterolo ar trigliceridų, arba abiejų kartu, būtinai turi pasitikrinti, ar neserga anksčiau

išvardytomis ligomis, ypač diabetu ir hipotireoze. Ir priešingai, nustačius, kad asmuo serga minėtomis ligomis, būtina patikrinti cholesterolo ir trigliceridų kiekį jo kraujyje. Visa tai patvirtina, kad cholesterolo ir trigliceridų kiekio kraujyje negalima sureguliuoti vien dieta. Diabeto ar hipotireozės vien dieta neišgydysi, nes cholesterolas ir trigliceridai užkemša kraujo indus - arterijas ir dėl to labai apsunkina širdies darbą. Tuomet dažnai tenka daryti širdies arterijų operacijas, o kartais net keisti širdį.

Todėl nors pasaulyje yra nemažai beširdžių žmonių, be širdies gyventi neįmanoma. O tam būtina pasitarti su gydytoju, kokį maistą geriau valgyti ir kokio vengti.

Australijoje nustačius, kad asmuo serga diabetu, hipotireoze ar širdies negalavimais ir turi didelį cholesterolo ir trigliceridų kiekį kraujyje, patariama jį iš karto pradėti gydyti vaistais. Šie vaistai yra gana brangūs, todėl valdžia dalį paciento išlaidų kompensuoja. Neseniai valdžia pakeitė taisyklę, pagal kurias ligoniui kompensuojami vaistai, reikalingi tuo atveju, kai cholesterolo ir trigliceridų kiekis kraujyje yra pasiekę ribą 5,5 mmol/L ir trigliceridų kiekis - 2,0 mmol/L.

Alfonsas Viliūnas

Montrealį stebino panevėžietė dainininkė Elena Grumbinienė

Vienas po kito lietuviškas bendruomenes aplanko ne tik prekybos, politikos, mokslo veikėjai, sportininkai, bet užklysta kartais ir kitokio plauko žmonių, kurie savo sugebėjimais, meniškais polinkiais ir giesme ar daina pagyvina, pajudina kultūrinį, visuomeninį ir šio krašto bažnytinį gyvenimą. Neseniai į Montrealį atvykusi Elena Grumbinienė jau spėjo ne tik Aušros Vartų parapijos bažnyčioje per Kalėdas Bernelių Mišiose, Naujajame šventose sudalyvauti, gražiai pagiedoti, bet ir nepatingėjo susitikti su "Rūtos" klubo nariais, aplankyti keliolika moterų šeimų, o aukštuose šv. Juozapo oratorijos skliautuose taip nuaudėjo jos sugiedota "Ave Maria", kad lietuviškos sodri ir raiškiai koloratūriniai sopranai susidomėjo šios šventovės klebonas. Kai p. Elena prieš koncertą atėjo repetacijon, ją pakalbino.

* * *

- Ką galėtumėte, p. Elena, papasakoti apie savo tėvelius ir vaikystę?

- Mano mamytė, gimusi 1905 m. Joniškėlio miestelyje, po trijų mėnesių liko našlaitė. Toliau ją globojo krikštomotė. Ūgtelėjusi iki 17 metų, mama dirbo pas ūkininkus, o po metų pakliuvo pas mokytoją Januškevičių Biržuose. Vakaraus po darbų lankydavo bažnyčią, bičiules. Per Sekmines puošdavo altorių. Kadangi turėjo gražų balsą, sekminiais giedodavo bažnyčios chore. Po kiek metų persikėlusi Panevėžin, susipažinusi su Juozu Ramanausku, būsimuoju mano tėveliu, ir už jo ištekojo. Abudu gražiai sugyveno - tėvelis dirbo statybose, mama šeimininkavo namuose. Tačiau ištikus nelaimės, mirė tėvelis, tebuvo dvejų metų. Tada vargo visi patyrėme. Mama visokius darbus dirbdavo pas žmones, o vakarais namie plėšydavo žmonių atneštas plunksnas, dainuodavome dainas.

Taip nuo mažumės mane lydėjo daina iki šios dienos. Kai buvau penkerių metų, per Tris Karalius mus iš tikrųjų aplankė Trys su barzdomis, gražiai apsitaikę Karaliai. Mama juos gražiai sutikusi, o aš akimirką... ir suspėjau, įlindusi skrynion, pasislėpti. Tačiau viena akim prasidariusi skrynios antvožą,

žvilgčiojau kas čia pirkioje dedasi. Karaliai mane visai pakalbino, viliojo saldainiais, bet aš atkakliai nesitraukiau iš savo slėptuvės. Tada jie, nieko nelaukę, ėmė giedoti. Jų balsai man patiko, o labiausiai toji pagiedota giesmė. Mane ji taip užbūrė, kad iš to smalsumo virstė išvirtau iš skrynios ir pribėgusi prie tų vyrų ėmiau šaukti: "Kai užaugsiu, ir aš taip Dievuliui giedosiu!" Tokį savo pažadą pakartojau keliskart. Tie Karaliai man glostė galvą ir vis linkėjo, kad mano norai išsipildytų. Tikrai vaikiška svajonė su kaupu išsipildė - Dievas išgirdo mano prašymą ir esu labai laiminga, kad kur tik nuvažiavus ar nukeliavus, galiu pagiedoti ir padainuoti. Tą pat darau ir atvažiuojusi Kanadon.

- Kaip pakrypo Jūsų gyvenimo kelias sovietmečiu?

- Sovietmečiu mudvy su mamyte patyrėme nemažą vargą, patyčių, neapykantos ir baimės. Nesyk man kluvo už tai, kad giedu bažnyčiose, barsčiau gėles, kad nestodavau į jokių būrelių ir organizacijų, spaliukus, pionierius, komjau-nėm. Mamytė mane sakdavo: "Prie Marijos ir Dievo velnio neįpinsi". Jinai man pasakojo apie ištremtuosius į Sibirą, ka-

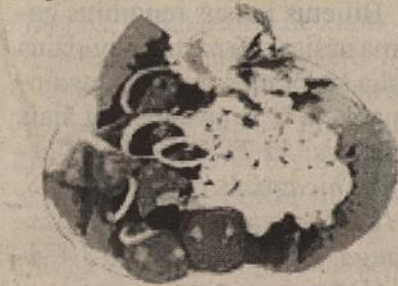
Pomidorų salotos su alyvuogėmis

Sudėtis:

700 gr. pomidorų
75 gr. juodųjų alyvuogių be kauliukų
1 ropinis svogūnas
6 šaukštai alyvuogių aliejaus
2 šaukštai baltojo vynuogių acto
½ šaukštelio druskos
2 šaukštai garstyčių, maltų juodųjų pipirų
5 šaukštai grietinės
1 šaukštas susmulkintų petražolių lapelių

Pomidorus trumpam įmerkinti į verdantį vandenį, po to 1 minute į šaltą vandenį. Nulupinti odelę ir smulkiai supjaustyti. Alyvuogės ir ropinis svogūnas susmulkinami, sumaišomi su pomidorais ir užpilami užpilu.

Užpilui aliejus išplakamas su garstyčiomis ir vynuogių actu, dedama grietinė, malti juodieji

pipirai, druska, susmulkinti petražolių lapeliai ir viskas gerai išmaišoma.

linius, partizanus, apie tuos, kurie niokojo ir žudė mūsų brolius ir seseris. Labiausiai mano motulė troško lasvosios Lietuvos, tik, deja, nepėjo jos sulaukti.

- Kaip Jums sekėsi "Lietuvos" ansamblyje?

- Į "Lietuvos" dainų ir šokių ansamblį patekau tiesiog per stebuklą. Panevėžyje buvo paskelbtas balsų patikrinimas. Kažkaip netikėtai ėjau pro kultūros namus ir iš smalsumo užsukau pasižiūrėti, kas ten dedasi. Ir netyčiomis išdrįsau pamėginti savo laimę. Šitaip per tris konkursinius kartus pakliuvau į geriausią anuomet mūsų krašte dainų ir šokių ansamblį, kur dirbti ir gyventi su tais žmonėmis išties buvo smagu ir įdomu. Tada ansamblyje tapau svarbiausia soliste, kurią visi mėgo ir gerbė, todėl išbuvau šiame kolektyve net 15 metų, kurie Vilniuje man buvo kartu ir nauja

gelių gerų muzikų ir dirigentų, sakysime, Krogertu, Žemiu, V. Bartusevičium ir kitais. Buvau iliustratore konservatorijoje, dainavau šios aukštosios muzikos mokyklos kameriniame chore, kuriam vadovavo geras muzikas S. Vaičiulionis. Ne sykį bendravom su prof. Sauliaus Sondeckio kameriniu orkestru.

- Kokią klasę esate baigusi?

- Esu baigusi dėst. A. Petrušienės vokalo klasę. Privasukau pasižiūrėti, kas ten dedasi. Ir netyčiomis išdrįsau pamėginti savo laimę. Šitaip per tris konkursinius kartus pakliuvau į geriausią anuomet mūsų krašte dainų ir šokių ansamblį, kur dirbti ir gyventi su tais žmonėmis išties buvo smagu ir įdomu. Tada ansamblyje tapau svarbiausia soliste, kurią visi mėgo ir gerbė, todėl išbuvau šiame kolektyve net 15 metų, kurie Vilniuje man buvo kartu ir nauja

- Kokias dainas ir giesmes Jums labiausiai patiko ir patinka dainuoti ir giedoti?

- Labiausiai patinka klasika - tiek pasaulietinė, tiek ir bažnytinė. Kai ją atlieku, įprasminu

1999 m. gruodžio 24 d., Kūčių vakarą, per Bernelių Mišias Montrealio Aušros Vartų parapijos bažnyčioje: choro dirigentas Laurynas Džinčaradzė ir Elena Grumbinienė Antano Mickaus nuotr.

pažinčių virtinė su bažnytine muzika, dirigentais, choristais, kunigais, ypač su šv. Mykalojaus bažnyčios klebonu Juozu Tunaičiu, dabartiniu vyskupu, kuris man visad išliko ir tebėra gilaus, dvasingo, pasišventusio kunigo Dievui ir Bažnyčiai, žmonėms ir tautai pavyzdys. Anuomet šioje bažnyčioje vargonavo gerb. maestro Žigmas Pilkauskas, darbštus, nuoširdus ir geras muzikas. Jis man davė geras pagrindus, padėjo giliau suprasti muziką, išmokė kuo geriau atlikti kūrinius, suvokti chorinės ir solinės muzikos esmę. Jo tolerantiškumas, vėrlumas ir giedrumas, jo pamaldumas dar labiau sutvirtino mano tikėjimą, įliejo šviesos į mano gyvenimą. Tuos žmones net ir šiandien dėkingai prisimenu. Telaimina juos Dievas ir suteikia jiems daug malonių.

- Su kokiais profesoriais, dirigentais, vargonininkais Jums pasitaikė dirbti?

- Aukščiausiasis man suteikė didelę laimę susidurti su dau-

savo gyvenimą, savo kančią ir sielvarą. Daina ir giesmė mane stiprina, labiau įprasmina mano buitį. Dvasiškai mane palaiko ir kelia lietuvių liaudies dainos, kurias visad labai mielai ir uoliai dainuoju.

- Kur daugiausia esate giedojusi ar dainavusi?

- Daugiausia bažnyčioje - 42 metus. Dainavau konkursuose, sakysime, "Sidabriniuose balsuose", jaunųjų atlikėjų ir kitur. Man neblogoi sekdavosi - dažniausiai laimėdavau vieną iš pirmųjų vietų, kuri mane skatindavo dar labiau suaugti su daina ar giesme, dar daugiau į ją atlikimą įdėti širdies ir meilės.

- Ar nenorėtumėte nuvažiuoti ir į kitas Kanados, Amerikos ar kitas lietuvių bendruomenes?

- Žinoma, norėčiau. Sakiau ir sakysiu: "Jei Dievas norės, taip ir bus". Todėl tikiuosi, kad vienu ar kitu būdu, kolei dar esu vieną kitą mėnesį Montrealyje, tikrai norėčiau bent vienur ki-

Šokoladas gydo

Kalifornijos universitete atlikti tyrimai parodė, kad, išgėrus puoduką stiprios kakavos, žmogaus kraujyje padaugėja medžiagų, gudančių širdies ligas. Efektas, nors ir mažiau pastebimas, yra panašus į aspirino.

Brazilijos mokslininkų atlikti tyrimai parodė, kad šokolado vartojimas kraujyje padidina kitų medžiagų, gerinančių širdies darbą, kiekį. Jau seniai žinoma, kad šokoladas teigiamai veikia žmogaus nuotaiką, tačiau dabar pirmą kartą teigiama, kad jis yra naudingas sveikatai.

Internetas

tur šį tą daugiau pamatyti ir aplankyti Kanadoje ir Amerikoje. Trokščiau iš arčiau susipažinti su lietuviais, juos pradžiuginti giesme, daina.

- Jei kas norėtų paskambinti ar laišką parašyti, kur Jūs ieškoti?

- Elena Grumbinienė, 1653 Springland, Motreal, Que. H4E 2E4 Canada. Tel.: (514) 768-0323, faksas: (514) 768-6040.

- Jūsų pirmieji išpuoliai iš Kanados?

- Kanadoje jau viešiu antaras mėnuo. Esu labai laiminga ir tikrai nesitikiu, kaip į čia pakliuvau. Kanadiečiai lietuviai išties - malonūs, draugiški, vaišingi ir paslaugūs. Esu dėkinga Aušros Vartų klebonui, choro dirigentui, choristams, seselėms, daugeliui dosnių parapijiečių ir ypač savo vyrui, sūnui ir visiems savo pažįstamiems

Amniono membrana gali išgelbėti regėjimą. Sužeidus akį dažnai būna pažeista ragena. Ji neatstatoma, todėl tenka daryti transplantaciją. Tačiau reikia rasti donorą, o pacientas gali apakti. Neseniai atrasta, kad amniono membrana, transplantuota ant pažeistos ragenos, leidžia jai atsistatyti. Amniono membrana susidaro nėštumo metu, o po gimdymo yra pašalinama. Atšaldžius iki -80°C ji tampa sterili ir tinka naudoti chirurgijoje.

Atrasta skausmą malšinanti medžiaga, kurią gamina pats organizmas. Mokslininkai aptiko bandomųjų gyvūnėlių smegenyse skausmą malšinančią medžiagą. Ji panaši į hašišą ir marihuanoje esančias svaiginančias medžiagas. Šios medžiagos - anandamido - egzistavimas, pasak laikraščio "Gesundheit" ("Sveikata"), jau buvo seniai įtartas. Beveik prieš 20 metų mokslininkai įrodė endorfinų egzistavimą, kurie slopina skausmo pojūtį ir veikia svaiginančiai. Eksperimentai rodė, kad šis mediatorius smegenyse slopina skausmą. Tačiau jo nepavykdavo identifikuoti. Daug kas rodė, kad jis priklauso kanabinoidų (Cannabinoid) grupei, kurių yra hašišoje ir marihuanoje. Dabar amerikiečių mokslininkams pavyko naujais ypač jautriais matavimo metodais įrodyti šios medžiagos egzistavimą. Anandamidas gaminasi labai mažais kiekiais. Mokslininkai tikisi, kad pavyks šią medžiagą panaudoti dirbtiniam skausmo malšinimui.

Tikimasi pagydyti rūkymo pasekmes organizmui. Kaip išsiaiškino Hamburgo (Vokietija) mokslininkai, sveikatai kenkia tabako dūmuose esantys laisvieji radikalai. Jie pažeidžia kraujagyslių baltymą, kuris saugo jų sienelės. To pasekoje susiaurėja širdies koronarinės kraujagyslės ir ant jų sienelių kaupiasi kraujyje esantys riebalai. Hamburgo universitetinių klinikų mokslininkai aiškina, kad šiuos baltymus galima vėl atstatyti. Tam reikia taip vadinamo kofaktoriaus. Jeigu pavyks jį panaudoti rūkančiųjų gydymui, baltymas vėl galės saugoti kraujagyslių sienelės.

Išsilavinimas džiiovina smegenis - teigia „Ford“ firmos medicinos centro psichiatrijos skyriaus vadovas Edvardas Kaffi, tomografu išmatavęs galvos smegenis 320 sveikiems vyrams ir moterims, kurių amžius tarp 66 ir 90 metų. Paaiškėjo, kad tie, kurie baigė aukštąsias mokyklas, smegenys 8-10% mažesnės už tie, kurie baigė tik pradinės mokyklas. Smegenys ima mažėti nuo 30-ųjų gyvenimo metų, kai pradeda žūti neuronai, ir kas 10 metų sumažėja vidutiniškai 2,5%. Atsilaisvinusią vietą užima smegenų skystis. Dr. Kaffi pabrėžia, kad tiems, kurie jaunystėje daug mokėsi, senatvėje ilgiau išlieka intelektas ir atmintis (pastarasis teiginys įrodytas moksliniais tyrimais).

Juokas tikrai gydo: vokiečių mokslininkams pagaliau pavyko įrodyti tai, kad nuoširdus juokas yra geriausias vaistas. Mokslininkai tvirtina, jog nuoširdus juokas padeda atsipalaiduoti kūnui, nuramina širdį ir sumažina kraujospūdį. Juokas taip pat skatina skrandžio rūgščių išsiskyrimą, gerina virškinimą, mažina stresą ir stiprina imuninę sistemą.

- Dėkojame, p. Elena, už Jūsų atsakymus. Linkime kuo geriausios sėkmės. Telydi Danų Jūsų ir visų tų žmonių, su kuriais Jūs susitinkate, žingsnius, darbus ir kelius.

Su E. Grumbinienė kalbėjosi kun. K. J. Ambrasas, S.J.

Dėmesio! Dėmesio!

XI-osios Lietuvių tautinių šokių šventės žinios

Kaip jau žinote, XI-oji Lietuvių tautinių šokių šventė įvyks š. m. birželio 30 d. - liepos 2 d. Toronto, Ontario, Kanadoje. Ruoša šiam ypatingam mūsų visuomenės kultūriniam įvykiui pradėta jau prieš pusantų metų. Sudarytas stiprus Šventės rengimo komitetas, kuriam vadovauja Vincas Piečaitis ir Ramūnė Sakalaitė-Jonaitienė. Šventės meno programos vadovai - Rita ir Juozas Karasiejai - yra sukūrę įvairių ir marga spalvų tautinių šokių pyne. Repetuoja ir šventėn vykti ruošiasi tautinių šokių grupės (su beveik 2000 šokėjų) ne tik iš JAV ir Kanados, bet ir iš Brazilijos, Argentinos, Lietuvos ir Suvalkų krašto. Lietuvos Respublikos Prezidentas taip pat žada dalyvauti, šventę oficialiai atidaryti.

Šventės renginiai

Šokėjų repeticijos vyks Hershey Centre (5500 Rose Cherry Place, Mississauga, Ontario - netoli Toronto) birželio 30 d., penktadienį, ir liepos 1 d., šeštadienį. Rengimo komitetas parūpins autobusus, kurie vežios šokėjus iš Regal Constellation viešbučio į Hershey Centre ir atgal.

XI-tosios Lietuvių tautinių šokių šventės oficialus atidarymas įvyks Regal Constellation (900 Dixon Road, Etobicoke,

Ontario) viešbučio patalpose, penktadienio, birželio 30 d., vakare. Po atidarymo tose pačiose patalpose vyks **Jaunimo šokiai**. Šokius pravedsi pakviestas "DJ". Bilietų kaina - 8 JAV dol. (arba 10 Kanados dol.).

Šeštadienį, liepos 1 d., (Kanadoje švenčiamos "Canada Day") vakare, Regal Constellation viešbučio Galaxy Ballroom salėje įvyks **Susipažinimo vakaras**. Bilietų kaina - 16 JAV dol. (20 Kan. dol.). Gretimoje salėje numatyta pravedti užsiėmimus/žaidimus nepilnametėms. Tą patį vakarą, po repeticijos, rengiama ypatinga vakarienė/pagerbimas visiems Šventėje dalyvaujantiems tautinių šokių grupių vadovams ir mokytojams.

Sekmadienio, liepos 2 d., rytą, **pamaldos** vyks įprasta tvarka visose lietuviškose parapijose. Suvažiuosiems svečiams 10 val. ryto Regal Constellation viešbučio patalpose vysk. P. Baltakis, OFM, laikys šv. Mišias.

Sekmadienį, 1 val. p.p., visi šokėjai renkasi Hershey Centre. Šokėjus į ten nuveš ir parveš autobusai. Pati **Šokių šventė** prasidės 2 val. p.p. Numatoma dviejų valandų programa. Bilietų kaina 20 JAV dol. (25 Kan. dol.); vaikams (13 ir jaun.) - 12 JAV dol. (15 Kan. dol.).

Po Šventės Regal Constella-

tion viešbučio pokylių salėse įvyks XI-tosios Lietuvių tautinių šokių šventės **pokylis**: 7 val. vak. - kokteiliai; 8 val. vak. - pokylio pradžia. Abiejose pokylių skirtose salėse gros orkestrai. Bilietų kaina 40 JAV dol. (50 Kan. dol.).

Bilietus į visus renginius galima užsisakyti paštu, užpildžius šalia šio pranešimo atspausdintą anketą ir ją pasiunčiant šiais adresais: **XI TŠŠ, 8015 S. Karlov, Chicago, IL 60652; XI TŠŠ, 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario, L5C 1T3 CANADA.**

Galima užsisakyti bilietus ir telefonu, skambinant V. Taseckui (1-905-824-4461; e-mail: vytas@home.com) ar J. Vingelienei (1-416-233-8108). Norime priminti, kad užsakyti bilietai be apmokėjimo nebus siuntinėjami.

Čekius už bilietus rašyti: **Lithuanian Folk Dance Festival 2000.**

Šventės leidinio skelbimai - sveikinimai

XI-tosios Lietuvių tautinių šokių šventės proga bus išleistas šventei skirtas leidinys. Leidinyje bus pristatomos Šventėje dalyvaujančios grupės, istorinė medžiaga ir, kaip įprasta, apmokami skelbimai-sveikinimai. Skelbimai-sveikinimai yra priimami iki š. m. kovo 11 d. Kainos yra tokios: 40 JAV dol. (50 Kan. dol.) - už vizitinės kortelės dydžio skelbimą, 80 JAV dol. (100 Kan. dol.) - už pusę puslapio ir 160 JAV dol. (200 Kan. dol.) - už pilną puslapį (puslapio dydis 8.5x11 in.). Medžiagą skelbimui-sveikinimui kartu su atitinkamos sumos čekiu (išrašytu "Lithuanian Folk Dance Festival 2000") prašome siųsti tiesiai į XI-tosios Lietuvių tautinių šokių šventės būstinę šiuo adresu: **XI TŠŠ, 2185 Stave-**

bank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3 CANADA.

Svarbu prisiminti, kad didesnis kiekis šio leidinio pateks į JAV gyventojų rankas, nes didesnė dauguma šokėjų yra kaip tik iš JAV.

Nakvynės ir viešbučiai

Pagrindiniame Šventės įvykių viešbutyje, **Regal Constellation**, deja, nakvynėms kambarių jau nebeliko. Tačiau prieinamom kainom (apie \$105-125 už kambarį vienai nakčiai; kainos galioja nuo birželio 29 d. iki liepos 3 d.) galima užsisakyti nakvynės šiuose viešbučiuose, esančiuose arti Regal Constellation: **Quality Suites** (1-416-674-8442), **Novotel Airport** (1-416-798-9800) ir **Carlingview** (1-416-675-3303). Užsakant kambarius ir norint gauti nuolaidą, svarbu paminėti, kad nakvynė užsakoma "Lithuanian Folk Dance Festival" dalyvaujantiems.

Informacija

Kylant klausimams, prašome kreiptis šiais adresais, telefonais bei elektroniniu paštu:

(nukelta į 7 psl.)

XI LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖS BILJETŲ UŽSAKYMO ANKETA

SUSIPAŽINIMO VAKARAS _____ bilietai po \$16 JAV _____ viso = _____

ŠOKIŲ ŠVENTĖ _____ bilietai po \$20 JAV _____ viso = _____
 _____ bilietai vaikams po \$12 JAV _____ viso = _____

POKYLIS _____ bilietai po \$40 JAV _____ viso = _____

AUKA* _____ viso = _____

SIUNČIU \$ _____

Vardas/Pavardė _____

Adresas _____

Zip Code _____ Telefonas _____

*Aukos nurašomos nuo valstybinių mokesčių remiantis valstybiniais įstatymais.

Čekius rašyti: **Lithuanian Folk Dance Festival 2000; Siųsti: XI TŠŠ, 8015 S. Karlov, Chicago, IL 60652**

VILNIUS

Žiemos kainos pirmyn ir atgal
 spalio 1 -- kovo 31
 išskyrus kalėdinį laikotarpį

New York \$406
Chicago \$450
Seattle \$560

Plius mokesčiai
 Nuolaidos galioja ir iš kitų miestų

Vytis Travel

40-24 235 St.

Douglaston, NY 11363

Tel: 718-423-6161

800-778-9847

Fax: 718-423-3979

E-MAIL: VYTTTOURS@EARTHLINK.NET
 web site: www.vytistours.com

RigaVen Travel Inc.

• We have GREAT CRUISES •

• Tours to Ireland, Scotland, England and Europe

• Discover Costa Rica •

SPECIAL REDUCED FARES

to VILNIUS

starting at \$406.00

with

"Call for Details"

Call

INESE ZAKIS

136 W. Main St., Bay Shore, NY 11706

Tel. 516-665-4455 Fax 516-665-6164

1-800-291-8311

E-mail: RigaVen@worldnet.att.net

VILTIS - Hope

LITHUANIAN RELIEF PARCEL, INC.

368 West Broadway, Boston, MA 02127
 Tel. (617) 269-4455 Fax. (617) 269-4836

EASTER CONTAINER TO LITHUANIA
 LEAVES ON MARCH 14

MARCH PICKUPS

March 9	Albany, NY	7-8 pm
March 10	Binhampton, NY	9-10 am
March 10	Scranton, PA	12-2 pm
March 10	Frackville, PA	5:30-6:30 pm
March 11	Philadelphia, PA	9:30-11 am
March 11	Brooklyn, NY	2-6 pm
March 11	Bridgeport, CT	8-9 pm
March 12	Waterbury, CT	11am-12:30pm
March 12	Hartford, CT	1-2 pm

Neringa Inc. su Nek.Pr.Marijos Seserimis
 organizuoja ir praveda stovyklas
 "Neringos" stovyklavietėje Vermonte

"NERINGOS" STOVYKLOS 2000

LIETUVIŲ KALBA liepos 9-23 d.d. - vaikams 10-16 metų

liepos 23-29 d.d. - vaikams 6-10 metų

liepos 23-29 d.d. - vaikams 13-16 metų

liepos 30 - rugpjūčio 5 d.d. - šeimoms su mažais vaikais

ANGLŲ KALBA - LIETUVIŲ KILMĖS

birželio 30 - liepos 4 d.d. - šeimoms su mažais vaikais

rugpjūčio 6-19 d.d. - vaikams 7-16 metų

INFORMACIJA - REGISTRACIJA

kreiptis į Daną Grajauskaitę:
 66 Salisbury Rd. Watertown MA 02472
 617-923-4583 neringai@yahoo.com

Kviečiame visus taupyti ir skolinti iš

lietuvių įsteigto ir vadovaujamo

SCHUYLER SAVINGS BANK

24 Davis Ave.

Kearny, New Jersey 07032

Bankas švenčia 75-kerių metų sukaktį!

Pilnas ir draugiškas patarnavimas, įskaitant

* Taupymo sąskaitas, sertifikatus ir IRA

* Čekių sąskaitas - asmeniškai ir komercines

* Paskolas - namų, namų remonto,

Home Equity ir automobilių

* ATM naują mašiną ir korteles

* Tiesioginį pinigų deponavimą

Patogios darbo valandos,

pilnai Federalinės valdžios apdraustos sąskaitos

Kalbame lietuviškai...

Mūsų telefonai: (201) 991-0001

arba skambinkite mums nemokamai:

1-888-SCHUYLER (1-888-724-8953)

Atlantic Express corp.

800 - 775 - SEND ▼ 1-888-205-8851

Garantuotas, greitas ir saugus

siuntinių pristatymas

nuo DURŲ iki DURŲ

Siuntiniai pasieks gavėją per 6 savaites,
 o oro paštu - per 14-a darbo dienų

į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, BALTARUSIJĄ, RUSIJĄ

ATLANTIC EXPRESS CORPORATION

MARCH PICK-UP SCHEDULE

March 9	Elizabeth, NJ	11-12 noon
	Kearny, NJ	1-2 pm
	Paterson, NJ	3-4 pm
March 10	Philadelphia, PA	11-12 noon
	Baltimore, MD	4-5 pm
March 12	Brooklyn, NY	12-1 pm
March 21	New Haven, CT	12-1 pm*
	New Britain, CT	2-3 pm*
	Waterbury, CT	4-5 pm
March 23	Elizabeth, NJ	11-12 noon
	Kearny, NJ	1-2 pm
	Paterson, NJ	3-4 pm
March 24	Philadelphia, PA	11-12 noon
March 25	Brooklyn, NY	12-1 pm
March 28	Putnam, CT	1-2 pm

* - Pakeistos valandos

For more information please call:

1- 888-615-2148 or 1-888-205-8851

ECONOMY AIRFARES TO VILNIUS

New York-Vilnius-New York \$368 r.t.

One way to Vilnius \$305

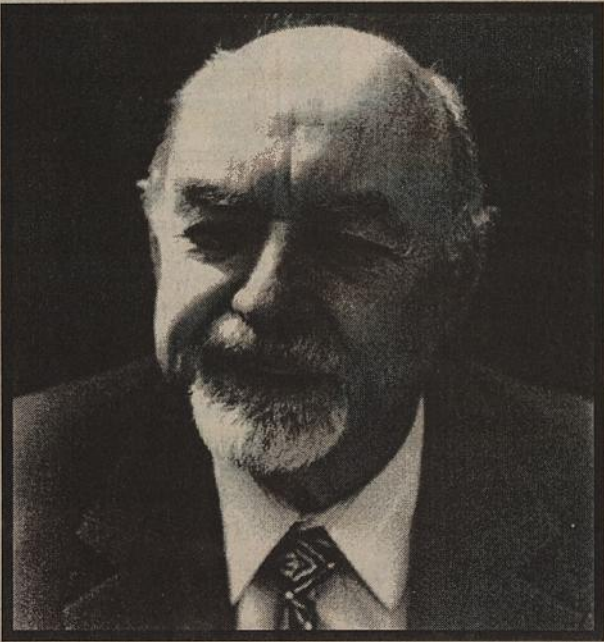

FREGATA TRAVEL

250 West 57th Street, 1211

New York, NY 10107

Tel.: (212) 541-5707

A. A. inžinierius Julius Jodelė
(1927.IX.30 - 2000.II.6)

JAV LB apygardų rinkimų komisijos

Bostono Apygarda:

Marius Žiaugra (pirm.), Gintaras Čepas, Rita Sakutė, Algis Kalvaitis.

Connecticut Apygarda:

Laima Karosienė (pirm.), Danutė Dmowski, Danutė Beliveau.

Floridos Apygarda:

Genovaitė Treinienė (pirm.), Juozas Šulaitis, Vytautas Staškus.

Michigano Apygarda:

Romualdas Kriaučiūnas (pirm.).

New Yorko Apygarda:

Algis Norvila, Vladas Sidas, Patricia Sidas.

Ohio Apygarda:

Jonas Kazlauskas (pirm.), Gintautas Valaitis, Ada Stungienė.

Pietryčių Apygarda:

Balys Brasauskas (pirm.), Jonas Kardokas, Liucia Garliauskaitė.

Vakarų Apygarda:

Dr. Danutė Giedraitienė, Dr. Rolandas Giedraitis, Juozas Raibys, Gražina Raibienė, Rimantas Dabšys.

Vidurio Vakarų Apygarda:

Algis Kazlauskas (pirm.), Vytenis Milūnas, Vytenis Lievininkas, Romas Senkevičius, Kęstutis Sušinskas.

Schuyler taupymo bankas, Kearny, NJ, atšventė 75-tus metus

“Tegul šie žmonės, jūsų kaimynai, patarnauja jums per Schuyler Statybos ir Skolinimo Bendrovę”. Tokia, ranka rašyta, reklama buvo išdalinta 1924 m., skelbdama naujos įstaigos atidarymą. “Schuyler Building and Loan Assn.” buvo organizuota, kad galėtų aptarnauti visą apylinkę, o ypatingai lietuvių koloniją, ir duoti progą investuoti sunkiai uždirbtus pinigus ir išduoti skolas namų pirkimui. 1999 metais ši bendrovė atšventė deimantinį jubiliejų - 75 metus. Visą tą laiką ji mieliai patarnauja visais

gauti nors kokią finansinę pagalbą. Maža grupelė lietuvių imigrantų nutarė, kad reikia įsteigti bendrovę, kuri galėtų aptarnauti naujuosius lietuvius.

Mintis buvo gera, bet įvykdyti sunku. Reikėjo daug kapitalo garantuoti bendrovės išsilaikymui. Maža grupelė dirbusių už mažą atlyginimą buvo susitaupę kiek kapitalo, jie ir nutarė investuoti į naują bendrovę. Kiti, sužinoję, irgi prisidėjo. Buvo surašyti įstatai ir New Jersey valdžia leido šiai “Taupymo” institucijai pradėti

Schuyler taupomojo banko, Kearny, NJ, direktoriai (iš k. į deš.): sėdi - Jonas Nakrosis, valdybos pirmininkas; Eleonora Rokienė, valdybos vicepirmininkė; stovi - Bruce Kaufman, Valentinas Melinis, Loreta Stukienė, George Moroses, Jonas Sarnas

finansiniais reikalais. Bendrovė dabar žinoma kaip “Schuyler Savings Bank”.

1924 m. daug lietuvių, imigravusių į Ameriką po pasaulinio karo ar anksčiau, apsisitojo Kearny, New Jersey. Siekiant geresnio gyvenimo Amerikoje, jiems nebuvo lengva, nes jie buvo laikomi “svetimtaučiais”, o ypač Kearny, kur gyveno škotų dauguma. Buvo labai sunku

veiklą.

Pirmieji direktoriai buvo lietuviai imigrantai, gavę pasitikėjimą iš visos kolonijos. Tais laikais toks pasitikėjimas buvo labai svarbus, nes nebuvo valdžios apdraudos. “Schuyler” plėtėsi ir tarnavo apylinkei. Ir dabar ši įstaiga teikia patarnavimus įvairioms tautybėms, įskaitant ir lietuvius. Visi banko direktoriai (Managers) yra

Worcester, MA

Nepriklausomybės šventė

Lietuvos Nepriklausomybės šventė atšvęsta vasario 13 dieną. Ją surengė Worcesterio Lietuvių organizaciją taryba, kurios pirmininkas yra Petras Molis.

10 val. ryto Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje šv. Mišias už Lietuvą aukėjo parapijos asistentas kun. Jonas Petrauskas, MIC. Jis pasakė ir šventei pritaikytą pamokslą. Giedėjo parapijos choras, vadovaujamas vargonininkės Onos Valinskienės. Eisenai į bažnyčią vadovavo Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopa. Prie altoriaus padėtas vainikas žuvusiųjų atminimui. Po Mišių sugiedoti JAV ir Lietuvos himnai, taip pat “Lietuva brangi”.

Parapijos salėje vyko tolimesnė šventės dalis. Organizaciją tarybos pirm. Petras Molis lietuvių ir anglų kalbomis pasveikino svečius ir visus dalyvius, kurių buvo pilna salė. Jis pareiškė, kad švenčiame 749 metus nuo Lietuvos valstybės įkūrimo, 82 metus nuo Nepriklausomybės atkūrimo ir 10 metų nuo Lietuvos atskyrimo nuo Rusijos. Lietuva laisva, ją mylime, tad reikia padėti jai nugalėti ekonominius ir kitokius sunkumus, ragino kalbėtojas.

Programai vadovavo organizaciją tarybos vicepirm. Ro-

mas Jakubauskas. Invokacija sukalbėjo parapijos adm. kun. Antanas Nockūnas, MIC. Susikaupimo minute pagerbti visi žuvusieji už Lietuvos laisvę.

Miesto burmistras Raymond Mariano išleido proklamaciją, kad Vasario 16-toji skelbiama Lietuvos Nepriklausomybės diena Worcesteryje ir nuo vasario 13 d. prie mėsos rotušės visą savaitę plevėsuos Lietuvos tautinė vėliava, o toji savaitė pavadinta lietuvių savaitė.

Perskaityta Massachusetts valstijos gubernatoriaus Argeo Paul Celucci atsiųsta proklamacija, skelbusi, kad Vasario 16-toji yra Lietuvos Nepriklausomybės diena Massachusetts valstijoje. Mokyklinio amžiaus mergaitės Onytė ir Rožytė Harris padeklamavo Viktoro Simaičio, Bernardo Brazdžionio eilėraščių.

Pagrindinis kalbėtojas buvo dr. Vytautas Užgiris. Jis prisiminė, kaip rašęs poetas ir prelatas Jonas Mačiulis-Maironis savo straipsnyje, skirtame Vasario 16-tai: “Vasario 16-tąją dieną aš pavadinčiau siena tarp dviejų pasaulių: anoję pusėje Lietuva išsvajota, pasišventimo meilėje pradėta. Čia ji reali, skausmuose gimusi. Anos Lietuvos mylėtojai nieko iš jos netroško, jai

viską aukėjo, tos - mėgėjų šalininkų daugiau, bet jie jau reikalauja užmokesčio ir šiltos vietelės, kaip kurie jos simpatikais apsimetę, Lietuvą skaudžiai užvylę naudojami”.

Toliau kalbėjo apie Vasario 16-osios ir Kovo 11-osios reikšmę ir prasmę lietuvių tautai, apie šių dienų Lietuvos pasiekimus ūkinėje, ekonominėje, politinėje srityse, apie Lietuvos kelią į NATO.

Džiaugėsi pasiekimais ir kultūrinėje srityje, kad šalyje veikia jau septyni universitetai. Prisiminė, kaip šimtmečio pradžioje valstybė iš nieko steigė pirmąjį ir vienintelį universitetą Kaune. Ar galima įsivaizduoti, kokią didelę žalą padarė Nikolajus I, Rusijos caras, uždarydamas universitetą 1832 metais? Dabar vėl džiaugiamės lankydami 12 įvairaus profilio muziejų Vilniuje, 9 Kaune ir eilę mažesnių įvairiuose Lietuvos miestuose.

Vilniaus, Trakų, Kauno, Biržų atstatytos pilys, sakė kalbėtojas, yra tartum tylūs liudininkai galingos ir nepalaužiamos lietuvių dvasios. Šiandien Lietuvos gyventojai džiaugiasi 6 teatrais - Operos ir baletu teatru, Nacionaline filharmonija, Muzikiniu, Dramos ir Lėlių teatrais Kaune ir kituose mažesniuose miestuose. Kūrybinės jėgos jiems teikia 3 muzikos mokyklos ir konservatorijos.

Savo kalbą dr. Vytautas Užgiris baigė Justino Marcinke-

vičiaus eilėmis:

*Kiek rovė - neišrovė.
Kiek skynė - nenuskynė,
Todėl, kad Tu - šventovė,
Todėl, kad Tu tėvynė.*

Auditorija gėrėjosi tokia giliai prasminga dr. Vytauto Užgirio kalba ir ilgai plojo reikdami jam padėką.

Meninę programos dalį atliko parapijos choras, vadovaujamas vargonininkės Onos Valinskienės.

Aukas rinko organizacijų tarybos išd. Algis Glodas ir valdybos narys Arvydas Klimas. Aukos buvo skiriamos pagal aukotojų pageidavimą: Dovana Lietuvai, Lietuvių Bendruomenei, Tautos Fondui ir ALTui. Surinkta netoli 3,000 dol. Programos vedėjas padėkojo visiems. Šventę baigėme giesme “Marija, Marija...”

Vaišinomės kavute ir įvairių rūšių užkandėliais, paruoštais Lietuvos Vyčių 116-tos kuopos. Šventę rengė Worcesterio Lietuvių organizaciją taryba. Didžiausią renginio darbų dalį atliko tarybos valdyba, kurios pirmininkas yra Petras Molis, vicepirmininkas Romas Jakubauskas, sekretorė Danutė Marcinkevičiūtė, išdininkas Algis Glodas, tarybos narys Arvydas Klimas.

Džiaugėmės, kad į šventę atvyko ir nemažai senesni atvykusių iš Lietuvos mūsų brolių ir sesių lietuvių.

Janina Miliuskienė

Naujas Lietuvos Vyčių Garbės narys

Lietuvos Vyčių organizacijos 87-sis metinis suvažiavimas/seimas š. m. liepos 27-30 d. vyks Sheraton Universal viešbutyje, Los Angeles 133-ta Vyčių kuopa, vadovaujama Marytės Šepikaitės.

Seimo bankete liepos 29 d. vakare Sheraton Universal viešbučio salėje į Garbės narius užnuopelnus Lietuvai ir Lietuvos Vyčių organizacijai bus pakeltas veiklus vytiš kun. Peter Shakalis.

Kun. Shakalis buvo labai aktyvus organizuojant suaugusiųjų ir jaunimo vyčių kuopas ir atnaujinant neveiklias kuopas Naujosios Anglijos apygardoje. 1944 metais susipažino su dr. Pauline Lazackas ir kartu su 19 narių organizuodavo vyčių susirinkimus. 1947 m., jau įšventintas kunigu, jis Šv. Pranciškaus parapijoje Lawrence, MA, susitiko su Mykolu Norkūnu, Lietuvos Vyčių organizacijos steigėju. Pastarasis kvietė kun. Shakalį atnaujinti vyčių kuopą. Nuo to laiko kun. Shakalis su M. Norkūnu užmezgė gražius ryšius, kurie truko iki jo mirties.

1970 m. kun. Shakalis buvo paskirtas klebonu Šv. Kazimiero parapijoje Brocton, MA. Tuomet jis įsteigė kuopą, kuri buvo ir tebėra viena veikliausių ir jos nariai entuziastingai išlaiko lietuviškas tradicijas ir papročius.

Prieš keletą metų kun. Shakalis buvo paskirtas Naujosios Anglijos apygardos dvasios vadu. Kardinolas Cushing paskyrė kun. Peter Shakalį Brocton-Plymouth Holy Name draugijų dvasios direktoriumi.

1984 ir 1994 m. kun. Shakalis buvo apdovanotas “Clergy Award by the Archdiocese of Boston Holy Name Society”.

1933 m. kun. Shakalis su 22 universiteto studentais keliavo Lietuvon, kur jie praleido keletą atostogų savaites mokymosi anglų kalbos 175 gimnazistų berniukų stovykloje Berčiūnuose, Panvėžyje. Kun.

Shakalis ir studentai grįžo Lietuvon testuoti anglų kalbos mokslų 1994, 1995, 1996 ir 1997 metais.

Kun. Shakalis, gerai suprasdamas dvasios atnaujinimo reikalingumą Lietuvoje, greitai atsiliepią ir dosniai aukoja Lietuvos Vyčių padaliniui, “Pagalba Lietuvai” seminarijos programai. Kun. Shakalis jau vieneriems metams apsiėmė globoti tris klerikus, paaugodamas \$6,000 Šv. Juozapo seminarijai Vilniuje.

Džiaugiamės kun. Peter A. Shakalio ilgamete veikla, didžiujamės jo pasiekimais. Jis tikrai vertas Lietuvos Vyčių Garbės narystės ir mūsų visų pagarbos.

Regina Juškaitė-Švobienė

Dėmesio! Dėmesio!

(atkelta iš 6 psl.)

KANADOJE: XI LTŠŠ Būstinė, 2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3 CANADA. Tel.: 1-905-275-6505 / 1-905-891-3018, fax: 1-905-275-6755, E-paštas: jo-naitis@pathcom.com

JAV: XI LTŠŠ, 8015 S. Karlov, Chicago, IL 60652. Tel.: 1-773-284-6786 (vakarais 6:00-8:00 CTS), E-paštas: ajbudrys@ameritech.net

Visa čia pristatyta informacija taip pat yra, lietuvių ir anglų kalbomis, JAV Lietuvių Bendruomenės “Web” puslapyje, kurį galima rasti šiuo adresu: lithuanian-american.org arba javlb.org

Rengėjai

XI-tąją Lietuvių tautinių šokių šventę rengia Kanados ir JAV Lietuvių Bendruomenės; programos rengėjas yra Lietuvių Tautinių Šokių Institutas.

ŠEIMOS PADĖKA

A. + A.

Dr. ALFONSAS PRANAS STANKAITIS

Mūsų mylimas Vyras, Tėvelis, Senelis, Brolis, Uošvis ir Dėdė mirė 1999 m. lapkričio 12 d.

Nuoširdžiai dėkojame giminėms, draugams ir pažįstamiems, taip gausiai dalyvavusiems atsisveikinime laidojimų namuose, dalyvavusiems Šv. Mišiose ir palydėjusiems a. a. Alfonsą į Amžino Poilsio vietą.

Dėkojame už užrašytas Šv. Mišias, už aukas, gėles, užuojautos žodžius spaudoje ir laiškais.

Ačiū kun. Domininkui Mockevičiui už maldas, gedulingas Šv. Mišias ir apeigas kapinėse. Taip pat didelė padėka kun. J. P. Conte, kun. A. Gurkliui, kun. J. T. Mockui, kun. R. Krasauskui, kun. V. Karickui, kun. C. M. Tiano, kun. J. Rikteraičiui ir kun. J. Karveliui, kartu atnašavusiems Šv. Mišias.

Esame dėkingi vargonininkui muz. Jurgiui Peškačiui ir solistams Rasai Bobelytei-Brittain, Alfonsui Zdaniui ir Vytautui Zdaniui.

Taip pat didelis ačiū Harfordo lietuvių “Tėvynės Garsų” radijo valandėlei, ypač vedėjui Alfonsui Dzikiui ir Lionei Simonaitienei už gražų a. a. Alfonso Stankaičio prisiminimą.

Nuoširdžiai dėkojame New Yorko Ateitininkams, Bostono Ateitininkų Sendraugiams, Amerikos Katolikų mokslo akademijos JAV valdybai, Amerikos lietuvių kultūros archyvų (A.L.K.A.) direktoriui ir JAV Rytų pakraščio Ateitininkų studijų savaitės dalyviams ir valdybai už pareikštas užuojautas.

Ypatinga padėka visiems už pareikštas užuojautas ir moralinę paramą mūsų šeimos skausmo valandoje.

Žmona Olga, dukros Regina Stankaitytė, Genovaitė Stankaitytė-Zdaniene su šeima ir sūnus dr. Juozas Stankaitis su šeima ir visi artimieji giminės

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

E-mail: Darbininka@aol.com

Redakcija (718) 827-1352
Redakc. FAX .. (718) 827-2964
Administr. (718) 827-1351

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis vasario 24, 25 ir 26 dienomis pravedė rekolekcijas Apreiškimo parapijos bažnyčioje Brooklyne, NY. Penktadienį ir šeštadienį 7 val. vak. vyskupas aukojo mišias ir sakė įdomius pamokslus. Abu vakarus dalyvavo apie 70 parapijiečių. Rekolekcijos baigėsi sekmadienį 11 val. mišiomis, kuriose dalyvavo apie 120 žmonių. Po mišių parapijos taryba suruošė pietus par. salėje, kuriose dalyvavo apie 80 žmonių. Dalyvavo ir par. administratorius Msgr. D. Cassato, buvęs klebonas kun. V. Palubinskas, kun. J. Pakalniškis, kun. St. Raila, Tėv. Pr. Giedgaudas, OFM, gen. konsulas dr. R. Morkvėnas su žmona ir kt. Buvo pasakyta daug sveikinimų. Vysk. E. Bartulis pasakė įdomią kalbą ir pasikalbėjo su kiekvienu dalyviu, priedamas prie kiekvieno stalo. Pietūs baigti vyskupo malda. Vyskupas dar porą dienų pasiliko; jam buvo apdytos įdomesnės New Yorko vietovės. Trečiadienio vakare, kovo 1 d., jis išskrido į St. Petersburg, FL, vesti rekolekcijų.

Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo dešimtmečiui paminėti Lietuvos Respublikos Generalinis konsulas New Yorke ir Lietuvių Bendruomenės New Yorko apygardai vargonų virtuozas **Virginijaus Barkausko koncertą**, kuris įvyks š. m. kovo 12 d., 6 val. vak. Alice Tully Hall, Lincoln Center, NY.

Mirė Eda Bražėnienė
Vasario 27 d. mirė 1922 m. sausio 30 d. Kretingoje gimusi Eda Bražėnienė-Sabatauskaitė. Iš jos artimųjų Amerikoje liko vyrai Vilijus, dukterė Lyvia Marija Garsienė, vaikaičiai Darius Šarūnas, Linas Tomas, Gintautas Tadvila ir provaikaitis Tirmas Šarūnas. Lietuvoje liko broliai Vytautas ir Eugenijus ir sesuo Dangerūta. A. a. Edna mirė nuo lemtingo kraujo krešulio smegenyse ir širdies negalavimų sutapimo. Velionės pelenai bus laidojami Lietuvoje. Jos draugai, draugės bei pažįstami prašomi prisiminti ją maldoje.

Atlantic Express Corp., siuntinių į Lietuvą persiuntimo bendrovės, atstovas į Brooklyną atvyks ne kovo 11 d., kaip buvo anksčiau skelbta, bet **kovo 12 d.** ir siuntinius priims nuo 12 val. Kultūros Židinio kieme.

LIETUVOS RESPUBLIKOS GENERALINIS KONSULATAS NEW YORKE

ir
JAV LB NEW YORKO APYGARDA
maloniai kviečia jus dalyvauti
VIRGINIJAUŠ BARKAUSKO
vargonų muzikos
KONCERTE,

skirtame
LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ATSTATYMO
DEŠIMTMEČIUI PAMINĖTI.

Koncertas įvyks
2000 m. kovo 12 d., 6 val. vak.
ALICE TULLY HALL - LINCOLN CENTER
1941 Broadway, New York City, NY

Bilietus platina šie asmenys:

A. Barkauskienė (516) 671-7526; K. Bileris (718) 847-8735; Ž. Jurienė, (718) 847-3133; A. Kepalaitė (212) 724-5720; A. Kiausaitė (908) 354-9583; D. Norkienė (718) 258-6432; E. Matulionytė (718) 326-3398; M. Šalinskienė (718) 296-2244; L. Šileikytė-Hood (212) 982-1335; J. Vaitkienė (718) 739-8257; J. Vėblaitis (908) 687-4943; I. Vilgalienė (516) 482-6684.

"Mano pagrindinis rūpestis - šeima, jaunimas, vaikai"...

Išėjimo vyskupo Pauliaus Baltakio, OFM, pakviestas didesniuose lietuvių telkiniuose pravedti rekolekcijas, į JAV yra atvykęs **Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis**. Pirmiausia jis lankėsi Brooklyne, NY. Čia švč. Mergelės Marijos Apreiškimo lietuvių parapijoje rekolekcijas pravedė vasario 24, 25 ir 26 dienomis. **Su Šiaulių vyskupu kalbasi Petras Palys.**

- Pradžioje prašom kiek papasakoti apie save "Darbininko" skaitytojams.

- Esu pirmasis Šiaulių vyskupijos ordinaras. 1997 m. birželio 29 d. kartu su vyskupu Rimantu Norvila, kuris pas jus lankėsi praėjusiais metais, mane konsekrovo vyskupu Kauno arkikatedroje bazilikoje. Tų pačių metų liepos 13 d. iškilmingai įžengiau į Šiaulių šv. Petro ir Povilo katedrą. Tą dieną Kryžių kalne pastačiau kryžių su užrašu: "Dieve, laimink Šiaulių vyskupiją". Kryžiaus apatinėje dalyje yra Marijos skulptūra. Seminarijoje Marija buvo mūsų kurso globėja. Be to, esu gimęs Marijos Nekalto Prasidėjimo išvakarėse, gruodžio 7 d. Tad į Marijos rankas ir sudėjau Šiaulių vyskupijos ateitį.

Gimiau 1949 m. gruodžio 7 d. Mūsų šeimoje augo 6 broliai ir 4 seserys. Tėvai ir vienas brolis dabar jau mirė. Dvi seserys vienuolės. Mokiau Kauno 7-oje vidurinėje mokykloje. Ją baigęs atlikau karinę prievolę sovietinėje kariuomenėje. Po dvejų metų, iš kariuomenės sugrįžęs, įstojau į Kauno tarpdiecezinę kunigų seminariją, kurią baigiau 1976 m. Tapęs kunigu, darbavausi Kelmės, Radviliškio, Deltuvos parapijose, Kauno kardinolo kancleriu ir dviosios tėvų seminarijoje, o dar po kiek laiko - rektoriumi. Dabar esu paskirtas Šiaulių vyskupu.

- Jei neklystu, Lietuvoje šiuo metu veikia 3 kunigų seminarijos. Kiek jose mokosi klierikų?

- Lietuvoje, kadangi pernai rudenį duris atvėrė Vilkaviškio seminarija, dabar yra 4 kunigų seminarijos. Jose mokosi 200 klierikų.

- Koks nuošimtis seminarijos nebaigę apsisprendžia iš jos ištotti?

- Išstojančių skaičius svyruoja. Mūsų kursas nenubyrėjo - pradėjo ir baigė 11 klierikų. Šiaip vienuose kursuose nubyra pusė, o kituose - tik keletas.

- Kiek šiais metais savo vyskupijoje tikėtis susilaukti naujai įšventintų kunigų?

- Šiais metais tikiuosi pašven-

Po vyskupo Eugenijaus Bartulio sėkmingai pravedtų rekolekcijų užbaigimo pietų iš k. sėdi: kun. Vytautas Palubinskas, vyskupas Eugenijus Bartulis, kun. Jonas Pakalniškis, Tėv. Pranciškus Giedgaudas, OFM; stovi iš k.: Vladas Sidas, kun. Stasys Raila, gen. konsulas dr. Rimas Morkvėnas, Vilija Morkvėnienė, Asta Barkauskienė S. Kungio nuotrauka

tinti du diakonus, o kunigų nė vieno.

- Visur yra jaučiamas kunigų trūkumas. Ar daug šiuo metu kunigų trūksta Lietuvoje?

- Lietuvai labai trūksta kunigų. Yra daug parapijų, kuriose vienas kunigas, be savo parapijos, aptarnauja dar dvi mažesnes parapijas, o kai kur net tris.

Sunku pasakyti, kiek kunigų trūksta. Šiaulių vyskupijoje yra 68 parapijos. Jose apaštalauja 61 kunigas. Dar reikia nepamiršti, kad didesnės parapijose dirba po kelis kunigus.

- Lietuvoje esant tiek daug materialinių ir dvasinių nepriteklių, stebina bažnyčių statymo skuba. Vien tik Telšių vyskupijoje statoma 16 bažnyčių. Atrodo, kad tai yra pirmieji planai. Ar nereikėtų vietoj pastatų statymo didesnę dėmesį skirti žmogui?

- Apie kitas parapijas man kalbėti sunku. Šiaulių vyskupijoje nestatoma nė viena bažnyčia, nors pietiniame Šiaulių rajone gyvena apie 80,000 žmonių, o bažnyčios nėra. Ten žmonės meldžiasi ne-

baigtime statyti Kultūros rūmų pastatą, kur laikinai įrengta salė pamaldoms. Mano ir parapijos svajonė šiame naujame rajone pastatyti nedidelę bažnyčią, nes toje salėje žmonės nenori tuoktis, nei vaikų krikštyti. Mano pirminis rūpestis - šeima, jaunimas, vaikai.

- Lietuvos jaunimas mieliau renkasi įvairias grupes ir sektas. Kodėl juos taip mažai žavi katalikiškos ir tautinės organizacijos, tokios kaip ateitininkai, skautai ir kitos?

- Reikia gerų vadovų - tada ir organizacijos atsigauna. Aš tuo labai rūpinuosi ir tikiu, kad padėtis greitai laiku pagerės.

- Kaip jau, be abejoj, žinote, kun. Vytautas Palubinskas išvyksta į Lietuvą, o mes pasilieiname be lietuvių kunigo. Gal jūs galėtumėte, kad ir laikinai, mums kunigą paskolinti?

- Šis klausimas gan netikėtas. Nelengva atsakyti. Bet Dievui nėra negalimų dalykų.

- Ačiū už pašnekėsį ir linkių sėkmingai atlikti savo misiją Amerikos lietuvių tarpe.

Genovaitė Meiliūnas, NYC, NY, kasmet paremia "Darbininką", atsiųsdama 100 dol. čekį už prenumeratą. Taip padarė ir šiemet. Nuoširdžiai dėkojame mielai nuolatinei rėmėjai už dosnią paramą.

Dr. Juozas Dičpinigaitis, Woodhaven, NY, kasmet apmoka prenumeratą su 100 dol. čekiu. Taip padarė ir šiemet. Nuoširdžiai dėkojame mielam daktarui už didelę paramą mūsų spaudai ir už visokeriopus patarimus.

Dalia (Baltutis) Puzycki, Newtown, PA, kasmet paremdavo mūsų spaudą didesne auka. Šiemet atskubėjo "Darbininkui" į pagalbą, apmokėdama prenumeratą su 120 dol. čekiu. Nuoširdžiai dėkojame už dosnią paramą ir mūsų pastangų įvertinimą.

Jane Valys, Woodstock, CT, šiemet padidino savo kasmetinę dosnią paramą, apmokėdama prenumeratą su 100 dol. čekiu. Nuoširdžiai dėkojame už dosnią paramą ir mūsų pastangų įvertinimą.

Frances Bumila, Raynham, MA, šiemet ir vėl, kaip jai įprasta, apmokėjo prenumeratą su 100 dol. čekiu. Nuoširdi padėka už nuolatine dosnią paramą "Darbininkui".

Angela Miknius, NYC, NY,

padidino savo kasmetinę dosnią auką, apmokėdama prenumeratą su 100 dol. čekiu. Nuoširdžiai dėkojame už paramą mūsų spaudos išlaikymui.

Apolonija Vitkuvienė, West Hartford, CT, šiemet ir vėl, kaip kasmet, apmokėjo prenumeratą su 100 dol. čekiu. Nuoširdžiai dėkojame už nuolatine dosnią paramą "Darbininkui".

Prel. Antanas Bertašius, Patterson, NJ, suprasdamas "Darbininko" sunkią finansinę padėtį, šiemet ir vėl apmokėjo prenumeratą su 125 dol. čekiu. Jis taip daro kasmet. Gerb. prelatui nuoširdžiai dėkojame už nuolatinių mūsų spaudos stiprinimą.

Nijolė Nausėdas, Lockport, IL, prenumeratą apmokėjo anksčiau, o dabar atsiuntė dar 50 dol. čekį "Darbininkui" stiprinti. Nuoširdžiai dėkojame už paramą.

Laima V. Griegiel, NYC, NY, nauja skaitytoja, užsisakė "Darbininką", atsiųsdama 100 dol. čekį. Nuoširdžiai sveikiname įstojusią į naujų skaitytojų eiles ir dėkojame už dosnią paramą.

Lily Pocius, Babylon, NY, kasmet remia "Darbininką" apmokėdama prenumeratą su 100 dol. čekiu. Ir šiemet gavome iš jos tokią pačią paramą mūsų laikraščiu, už kurią nuoširdžiai dėkojame.

Danutė ir Chas. Apple, Englewood, CO, kasmet paremdavo "Darbininką" dosnia auka, o šie-

met apmokėjo prenumeratą su 100 dol. čekiu. Nuoširdžiai dėkojame už mūsų spaudos stiprinimą.

Nellie Timm, Allen, MI, šiemet padidino savo nuolatine paramą, apmokėdama prenumeratą su 100 dol. čekiu. Nuoširdžiai dėkojame už mūsų spaudos stiprinimą.

Viktorija Gruodis, Mt. Airy, MD, kasmet dosniai paremdavo "Darbininką" o šiemet padidino savo auką, apmokėdama prenumeratą su 100 dol. čekiu. Nuolatinei mūsų spaudos rėmėjai nuoširdžiai dėkojame.

Kun. Michael Kirkilas, St. Petersburg, FL, šiemet apmokėjo prenumeratą su 100 dol. čekiu. Nuolatiniams "Darbininko" rėmėjai nuoširdžiai dėkojame.

Antanas Drazdys, Mariottsville, MD, šiemet atskubėjo "Darbininkui" į pagalbą, apmokėdamas prenumeratą su 100 dol. čekiu. Nuoširdžiai dėkojame už paramą mūsų spaudai.

Irena Merlino, W. Hempstead, NY, šiemet padidino savo paramą mūsų spaudai, apmokėdama prenumeratą su 100 dol. čekiu. Nuoširdžiai dėkojame už dosnią paramą "Darbininkui".

Vanda Sutkus, Edgewater, MD, šiemet apmokėjo prenumeratą su 100 dol. čekiu. Nuoširdžiai dėkojame už labai reikalingą paramą "Darbininkui".

SKELBIMAI

Tik 33 centai už minutę skambinant į Lietuvą; 8,9 cento - JAV. Pigu. Patrauklu. Patikima. Jokių mėnesinių mokesčių. Tarpautinė telefono bendrovė IE.COM aptarnauja lietuvių nuo 1983 metų. Teiraukitės lietuviškai 708-386-0556. (sk.)

Moterims siūlomi darbai amerikiečių šeimose. Turi susikalbėti angliškai, mėgti vaikus, žinoti namų ruošos darbus. Patikima agentūra. Tel. (516) 377-1401. (sk)

Lietuvis, lauko priežiūros darbu (landscaping - maintenance) bendrovės savininkas Washington, DC, **ieško dviejų darbininkų**, kurie galėtų atlikti lauko priežiūros darbus. Pradinis mokestis \$6.00 į val. ir viršvalandžiai. Reikalingas darbo leidimas. Suteikiamas pigus butas - 130 dol. mėnesiui. Tel. (202) 244-2373.

Butai pensininkams, modernūs, erdvūs, savarankiškai tvarkytis, gražioje aplinkoje, Marijos Nekalto Prasidėjimo seserų priežiūroje. Pasinaudokite šia proga, kreipkitės: Villa Maria, P. O. Box 155, Thompson, CT. 06277. (sk.)

Ieškomas asmuo, gerai mokas anglų ir lietuvių kalbas, parašyti šv. Petro bažnyčios Bostone istoriją. Reikia perskaityti archyvinę medžiagą ir iš jos anglų kalba aprašyti paskutiniųjų 50 metų parapijos gyvenimą. Dėl informacijos apie užmokestį ir kt. skambinti klebonui kun. Stephen Zukas, tel. (617) 268-0353, rašyti adresu: 50 Orton Marotta Way, S. Boston, MA 02127, E-mail: StPeterLit@aol.com

Kearny, NJ, pardudamas gerame stovyje namas. Kaina 160,000 dol. 3 miegamieji, 1 1/2 vonios, salonas, valgomasis, didelė virtuvė. Priglaustas garažas, kiemas. Skambinkite Eleonorai Rokas (Danzi & Rokas Realtors) 973-762-4450. (sk.)

LIETUVOS STUDENTŲ CENTRAS
patikimai ir garantuoti
** keičia vizas J1, B1 - B2 į F1 arba LI;

** padeda gauti Social Security su leidimu dirbti;

** ruošia visus pakvietimo dokumentus;

** K-1 & K-2 vizos iš Lietuvos.

Dėl papildomų informacijų teiraukitės telefonu nuo 1 val. p.p. **212-725-8807**. (sk.)

"LIETUVOS AIDAS" - Vilniuje leidžiamas patriotinės minties ir plačios informacijos dienraštis, siuntinėjamas oro paštu kas savaitę po 5 numerius viename vokė, skaitytoja pasiekia per 7 dienas. Išaugus pašto ir leidybos išlaidoms, "Lietuvos aido" metinė prenumerata JAV kainuoja: metams - 360 dol.; pusei metų - 180 dol. Čekiai rašomi "Lietuvos aido" vardu ir siunčiami: "Lietuvos aidas", Maironio 1, Vilnius 2710, Lithuania. Tel. 011-370-2-610-544, Fax 011-370-2-224-876.

Kretingos pranciškonų labdaros valgyklai, kuri buvo aprašyta DARBININKO Nr. 29, aukojo: Leo Bagdonas, Sunny Valley, OR - 100.00 dol.

Norintieji prisidėti prie šios valgyklos išlaikymo, prašomi aukas siųsti:

Franciscan Fathers
361 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

Pažymėkite, kad tai Jūsų auka Kretingos vienuolyno labdaros valgyklai.

VILTIES siuntinių agentūra praneša, kad į Brooklyną **Vilties atstovai atvyks š. m. kovo 11 d., šeštadienį**, ir nuo 2 iki 6 val. p.p. priims siuntinius Kultūros Židinio kieme, buv. spaustuvės patalpose. Brooklynė mūsų atstovas yra Alg. Jankauskas, tel. (718) 849-2260. Susitarus paims siuntinius iš namų.

Atlantic Express Corp., siuntinių į Lietuvą persiuntimo bendrovė, vėl priims siuntinius kovo 12 d., nuo 12 iki 1 val. p.p. Kultūros Židinio kieme. Dėl informacijų skambinkite tel. 1-888-205-8851.